

Otrdiena ● 2022. gada 15.marts

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

UZMANĪBU!

UZ PONTONA TILTA
IEEJA AIZLIEGTA!TEHNISKAIS
PĀRTRAUKUMS

Slēdz pontonu tiltu

8.

Dziesmas vieno

Senioru ansamblis "Razdolje". Koncerta vadītājas sprieda, ka "Razdolje" ir vienīgais ansamblis (vadītāja Zoja Zaharova, koncertmeistars Viktors Bormanis), kurš dziesmā iekļauj dejošanas elementus.

Novēl izbaudit kopā būšanas svētkus. Balvu Mūzikas skolas audzēkņi Megija Kriviša un Ričards Kirsons (foto), kuri atklāja vokālo ansamblu koncertu, dziedātājiem vēlēja no sirds to izbaudīt.

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā pēc divu gadu pārtraukuma uz skatuves kāpa astoņi vokālie ansamblī, kuri latviešu, krievu un latgaliešu valodā apliecināja, ka dziesmas vieno. Skatītājiem kultūras darba vadītāja Ireta Tiltiņa atgādināja, ka novādā ir 21 vokālais ansamblis, tostarp trīs bērnu kolektīvi: "Pārējie objektīvi iemeslu dēļ nepiedalās. Gribas ticēt, ka atgriezīsimies ierastajās sliedēs, bet tas prasīs laiku."

Alūksnes skolotāju kora "Atzele" dirigēnts, kā arī Siguldas koru novada virsdiriģents Jānis Baltiņš neslēpa gandarijumu, ka 12.martā atsākušies jauktos koru koncerti: "Šodien jau pabiju Alūksnē, tagad Balvos. Tā nav skate, bet koncerts, kā minēju Alūksnē, sākas renesanse. Tā ir publiskā uzstāšanās, kurā var piedalīties arī skatītāji." Lūgts atklāt, vai divu gadu ierobežojumi atstājuši iespaidu uz dziedātāju prasmēm, J.Baltiņš paskaidroja, ka pašlaik nav uzdevums vērtēt kaut kādu līmeni: "Par to varēsim runāt nākamgad. Jāsecina, ka viennozīmīgi ir mainījies kolektīvu dalībnieku skaitliskais sastāvs. Tas ir mazāks. Kāda recepte, lai atgrieztu pašdarbniekus? Mazākam vai lielākam kolektīvam jāizvirza mērķis, kāpēc viņi nāk kopā, kāpēc viņi dzied? Tāpat joti svarīga ir arī vadītāja atbildība." Kolēģim piekrit Balvu un Gulbenes novadu koru virsdiriģents Uldis Kokars, kurš, spriežot par dziedātprieka iespējamo recepti, uzsvēra, ka pirmās vēsmas ir koncerti Alūksnē un Balvos: "Pirmkārt, ir dota iespēja dziedāt.

Foto - E.Gabranovs

Neslēpj sajūsmu. Virsdiriģents jeb labo vārdu un smaidu komisijas pārstāvis, kā viņu nosauca kultūras darbiniece Maija Laicāne, Uldis Kokars (foto – vidū) atklāja, ka ir sajūsmā, ieraugot dziedātājas. "Kā jūs man patikat tērpos!" viņš uzsvēra.

Otrkārt, tiem, kuri varbūt pagājuši malā, būs lielāks stimuls to turpināt darit. Alūksnē redzējām, ka cilvēki ir nocietušies atgriezties ierastajā ritmā. Tagad jāasparojas, un, protams, jāpaiet laikam, lai viss notiktu tā, kā tam jānotiek. Mēs, kā koru nozares pārstāvji, zinām, ka ideālais variants ir koriem vasaras beigās noorganizēt nometni, lai 3-4 dienās uzlabotu profesionalitāti. Tas ir tāpat kā sportā – nepieciešami regulāri treniņi."

Balvu novada Kultūras pārvaldes vadītāja Rudīte Krūmiņa neslēpa, ka sestdien, ienākot kultūras namā, secinājusi, ka kultūras dzīve atsāk kūsāt: "Dzied, mēģina, pucējas, smaida – tas ir joti vajadzigs, turklāt katram no mums. Dziesma mūs vieno, stiprina un dod spēku! Vienmēr esmu bijusi lepna kā klausītāja, kā pasākumu apmeklētāja, par mūsu amatieru-mākslinieku vēlmi dziedāt. Ja skatītājam sirds sāk trīcēt, kādreiz ieskrien asara acīs, tad ansamblis savu darbu ir godam izdarījis. Māksligi nekas nenotiek. Pēdējie koncerti mūspusē liecina, ka cilvēki atgriežas, sēdvietas paliek aizņemtākas. Tas ir mūsu kopīgs, arī žurnālistu darbs. Šajā laikā bez kultūras, bez pasākumiem, bez dziesmas, bez dejas ir grūti dzīvot. Ko novēl? Izturību, izturību un vēlreiz izturību!" Savukārt I.Tiltiņa atgādināja, ka pirms diviem gadiem afišas vēstīja, ka 2020.gada 14.martā Balvos notiks vokālo ansamblu skate: "12.martā valstī izsludināja ārkārtas situāciju. Ir pagājuši divi gari gadi bez koncertiem un ballītēm, bez ierastajiem mēģinājumiem un skatītājiem. Beidzot esam kopā! Mums ir, uz ko tiekties. Novādā joprojām nav vīru vokāla ansambla..."

Nākamajā
adugunī

● **Kāpēc samazinās nodokļu pārmaksas summa?**
Jautā lasītāji

● **Nākotnes lauki gaida jaunus darbiniekus**
Lai sasniegtu kāroto tūkstoti

Covid-19

(13.marts)

Balvu novads – 929
Alūksnes novads - 796
Gulbenes novads - 851
Ludzas novads – 887
Rēzeknes novads - 1405
Madonas novads - 1138

9.00 līdz 13.00; otrdiennās, ceturtdiennās un sestdiennās no plkst. 15.00 līdz 19.00. Tiesības piedalīties parakstu vākšanā ir Latvijas pilsoņiem no 18 gadu vecuma. Lai piedalītos parakstu vākšanā, jāuzrāda derīgs

Turpina vākt parakstus

Līdz 8.aprīlim turpināsies parakstu vākšana tautas nobalsošanas ierosināšanai par Valsts prezidenta apturētā likuma "Grozījumi Likumā par ostām" atcelšanu. Balvu novādā ir noteiktas divas parakstu vākšanas vietas: Balvu novada pašvaldības administrācijas ēkā (Bērzpils ielā 1A) un Viļakas pilsētas pārvaldes ēkā (Abrenes ielā 26); darba laiki: pirmdienās, trešdienās, piektdienās un svētdienās no plkst. 15.00 līdz 19.00. Tiesības piedalīties parakstu vākšanā ir Latvijas pilsoņiem no 18 gadu vecuma. Lai piedalītos parakstu vākšanā, jāuzrāda derīgs

Īszinās

personu apliecināšs dokuments – Latvijas pilsoņa pase vai Latvijas pilsoņa aplieciņa (eID karte). Vēlētāji, kuri veselības problēmu dēļ nevar noklūt parakstu vākšanas vietā, var lūgt organizēt parakstu vākšanu savā atrašanās vietā. Iesniegumu parakstu vākšanas organizēšanai atrašanās vietā vēlētāji var iesniegt līdz 7.aprīlim (ieskaitot).

Iespēja konsultēties

17.martā sākties "Brīvo juridisko profesiju dienas 2022", kurās iedzīvotājiem no 17.marta līdz 29.aprīlim būs iespēja saņemt bezmaksas konsultācijas pie zvērinātājiem tiesu izpildītājiem, zvērinātājiem advokātiem, zvērinātājiem notāriem un sertificētiem mediatoriem, risinot dažādus juridiska rakstura jautājumus. Plašāka informācija pieejama www.lzti.lv.

ISSN 1407 - 9844

5 0

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Kādēj pasaule iekārtota tieši tā, ka viena vai salīdzinoši nelielas saujiņas neprāšu dēļ jācieš miljoniem citu cilvēku? Kādēj viens slims prāts var īngātēs par tūkstošiem, bet tūkstoši un miljoni viena priekšā jūtas bezspēcīgi un nevar viņu vienreiz un uz visiem laikiem nolikt uz lāpstīņām? Vai pašreizējā pasaules kārtība ir vienīgā efektīvā alternatīva, kā šī zeme pārvaldāma? Atbilde uz šo jautājumu jau ir gaužām vienkārša. Ja runā loti primitīvi, tad kungi, pildot konkrētu pasaules virzības mērķus, un kalpi bijuši visos laikos un visos pārvaldes līmeņos – sākot no paša augstākā kaluma varas plauktiem, līdz pat tautas pārvaldes zemākajiem slāniem. Nereti varas grožus apzināti rokās iedod pašiem neaptēstākajiem vietējiem kēniņiem, bet, nenoliedzami, ir arī gudri un spējīgi ļaudis. Lai vai kā, kāre pēc varas ir cilvēka baidu piramīdas pašā virsotnē. It īpaši, ja vienreiz jau sajesta saldā garša būt spējīgam ietekmēt citu cilvēku rīcību, uzskatus un uzvedību. Kāri pēc lielās varas nespēj pārspēt pat kāre pēc naudas, lai gan šīs abas lietas ir ciešā mijiedarbībā un rezultātā nereti cilvēku iegrūž dzījā aizā – it īpaši, ja runa ir par politiku. Tam vēsturē un arī šobrīd pierādījumu daudz. Lai cik skaudri tas neizklausītos, tā ir dienaskārtība, pie kādas vienkāršie, no varas attālinātie cilvēki ir dzīvojuši, dzīvo un arī dzīvos turpmāk. Ko mēs varam darīt ar šādu pasaules kārtības vēstures mantojumu, kas nelūgti iegūlis mūsu rokās? Saka, - ja gribi mainīt pasauli, ej mājās un mīli savu ģimeni. Droši vien no tā arī sākas lielas pārmaiņas.

Latvijā

Nepieciešama NATO bāze. Valsts prezidents Egils Levits intervijā televīzijā CNN pavēstījis, ka Latvijā absolūti nepieciešama pastāvīga NATO militārā bāze, lai aizsargātu valsti pret jebkādu potenciālo Krievijas agresiju. "Mums ir jāaizstāv mūsu dzīvesveids un demokrātijas, un tas ir jautājums par uzticību rietumvalstīm. Tas ir eksāmens rietumiem un Amerikas vadībai. Esmu drošs, ka Amerika un rietumi noliks šo eksāmenu," sacīja E. Levits.

Šķēršļi uzņem privātajās skolās. Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas prezidents un Siguldas Valsts ģimnāzijas direktors Rūdolfs Kalvāns atzīnis, ka pagaidām ir šķēršļi uzņemt ukraiņu bērnus privātajās skolās, jo nepieciešamas izmaiņas normatīvos. R. Kalvāns arī pastāstījis, ka vēl viena svarīga problēma, kas jāatrīna saistībā ar ukraiņu bērniem skolās, ir valsts valodas eksāmens 9.klasē, kas nepieciešams pamatizglītības iegūšanai. Pie šī jautājuma strādā Izglītības kvalitātes valsts dienests.

Noliek deputāta mandātu. Pēc pievienošanās Ukrainas spēkiem Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs Juris Jurašs nosūtījis iesniegumu parlamenta kancelejai par deputāta mandāta nolikšanu. Viņa vietā būtu jānāk Ievai Akuraterei, taču pašlaik nav apstiprinājuma, vai viņa vēlēties darboties parlamentā.

Plāno uzlikt liegumus. Tiesu administrācija sakarā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā nosūtījusi izvērtēšanai Latvijas tiesām informāciju par liegumu uzlikšanu vēl 28 nekustamajiem īpašumiem, kas pieder juridiskām personām, bet šo juridisko personu patiesie labuma guvēji ir sankciju sarakstā esošās fiziskās personas. Pagājušajā nedēļā Latvijas tiesas jebkāda veida darbības ar nekustamajiem īpašumiem piemēroja trīs nekustamajiem īpašumiem.

Laiks būs saulains, bet klūs vēsāks. Šonedēļ Latvijā būs sauss un pārsvārā saulains laiks. Tomēr, sākot ar nedēļas vidu, ieplūdis vēsāks gaiss no Krievijas. Vēsākajās dienās nedēļas otrajā pusē maksimālā gaisa temperatūra gaidāma no +1 grāda vietām Latgalē līdz +7 grādiem Kurzemē rietumkrastā. Minimālā gaisa temperatūra nedēļas otrajā pusē Latgalē naktīs būs 0 līdz -8 grādi, bet Vidzemē - līdz -12 grādiem. Atlikušais sniegs kusīs lēni, ūdens līmenis upēs galvenokārt turpinās pazemināties. Vidzemes, Alūksnes un Latgales augstienē saglabāsies vienlaiku sniega sega.

(Ziņas no internāta portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Sūtījums Ukrainai no Balviem Ar labām domām un ticību

Maruta Sprudzāne

Ukrainas karavīri saņems sūtījumu arī no Balviem. Tie būs ap 250 kvadrātmētru maskēšanās tīkla un vēl čaklu roku aditas vīriešu zeķes. Jau vairākas dienas Balvu Kultūras un atpūtas centra zālē iedzīvotāji bez īpaša aicinājuma nāk un darbojas, lai dotu kaut nelielu artavu savas palidzības valstij, ko plosa karš.

Iniciatīvas organizatore Balvos ir Dace Šulta. Viņa atsaucās tērpu mākslinieces Ievas Adamsones rosinājumam iesaistīties šādā akcijā, jo aizsargtiklus savās mājās darināja ukraiņu sievietes. Viņas bija jautājušas, vai kāds šūšanas uzņēmums nevarētu piegādāt audumu atlikumus. Tālākais notika ātri: no Carnikavas uz Balviem atveda zvejnieku tīklus, atsūtīja audumus, un atrāca arī darītāji. Dace izjusti stāsta, ka veidot šāda veida rokdarbu, protams, līdz šim nebija domāts, bet tagad, nēmot lentītes un rūpīgi *cilpojot* vienu pēc otras, cilvēki simboliski tajās iesien arī savas labās domas. Darbošanās noteikti ir labākais veids, kā pārdzīvot šo drūmo laiku, nevis sedēt tīkai mājās un klausīties televīzijas ziņas. "Šeit mēs kopīgi darbojamies, parunājamies un sūtām katrs savu labo domu. Tas ir mūsu atbalsts Ukrainai," teica Dace.

Tīklus iepako, neaizmirstot katrai pakai uzlikt arī norādi, cik liels ir tīkla laukums. Jo vairāk kvadrātmētru, jo labāk. Gatavās pakas vedīs uz Rīgu, un pēc tam tās nonāks galapunktā. Ukraiņu karavīriem būs arī zeķes. Seniore Marija Bleive sūtījumam sagatavojuši 19 pašādītus zeķu pārus. Tās būs izturīgas, jo adījumā aitas vilnas dzījtiņai pievienoti dažādu krāsu trīs viskozes pavedieni. Mazā Estere zeķēs ielikusi pašdarinātas sirsniņas.

Kas to būtu domājis! Maskēšanās tīklu darināšanas akcijā Balvos iesaistās dažāda vecuma un profesiju pārstāvji. Atsaucīgi ir seniori, "Mežga" rokdarbinieces, Balvu Valsts ģimnāzijas darbinieki ar direktori, pašdarbinieki, daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra pārstāvji. Piesienot katram kaut vai pāris lentītes, tīkls ātri pārkājas un top gatavs.

Akcijas organizatore. Dace Šulta priecājas par līdzcilvēku atsaucību un aktivitāti. Materiālu ir pietiekami daudz, atliek tikai griezt lentītes un siet. Viņa pārliecīnāta, ka šis ir mērķtiecīgs darbs, jo saņemta informācija, ka aizsargtikli ir nepieciešami un būs izmantoti.

Foto - M. Sprudzāne

Foto - M. Sprudzāne

Gaida pavasari Puku stādi šogad būs dārgāki

Ingrīda Zinkovska

Piemājas saimnieciba "Svilpēni" uzsākusi jaunstādu realizēšanu. Šis ir otrs gads, kad "Svilpēni" saimniece LĪGA PUNDURE piedāvā šāda veida stādus. "Lieļa daļa interesentu, kas tos iegādājās pērn, bija loti apmierināti, ka beidzot iespēja ne tikai nopirkt lielos stādus, bet izaudzēt tos pašiem. Tiem, kam patīk rušināties pa zemiti un ķemties ap stādiem, tas ir liels prieks," viņa secina.

Šis ir trešais gads, kopš Līga pati ķemas ap puķu un dārzenju stādiem. Pērn saimniecībā uzbūvēja lielāku siltumnīcu, bet pirms tam viņa stādus audzēja savā mazajā siltumnīcīņā. Pie liela *piķa*, kā mēdz teikt, jaunā sieviete nav tikusi, jo viss nopelnītais tiek ieguldīts attīstībā, saimniecībā plāno izbūvēt vēl vienu siltumnīcu, lai būtu iespēja paplašināt piedāvāto stādu sortimentu.

Šopavasarī Līga nopietni sagatavojušies pavasara sezonai, iegādājoties ledenes, solēnijas, daudz dažādu veidu begonijas gan apstādījumiem, gan stādišanai kapos. "Šis tas pašai ir jauns. Katru gadu iegādājos kaut ko jaunu sev, lai zinātu, kā tas aug, jo katram augam ir savas īpatnības un prasības. Lai zinu, ko varu izaudzēt savā siltumnīcā," saka dārzniece. Problema tajā, ka daļai augu vajadzīgs siltums, bet daļa mīl vēsākus apstākļus, piemēram, atraitnītes. Tās jau sākušas ziedēt, kas ir par agru, jo vajadzēja vēsākus apstākļus. Kad pirmo gadu Līga audzēja begonijas, ar tām bija lielas problēmas, - nevarēja saprast, kāpēc stādi negrib augt. Tagad dārzniece atradusi risinājumu, zina, kura šķirne viņai padodas labāk. Līgai patīk dalīties ar pircējiem pieredzē, dot viņiem padomu.

Jautāta, kuras ir viņas mīlākās puķes, Līga neslēpj, ka tās ir kalibrahojas. Ziedi šīm puķēm līdzīnās petūnijām, bet tie ir smalkāki, toties daudz, tā ir kā ziedoša kupena. Puķes ir mazāk prasīgas, nebaudās tik ļoti saules un lietus, zied ļoti ilgi, krāsu daudzveidība ir liekāka nekā petūnijām. Dārzkopības žurnālos

Siltumnīcā. Līga Pundure priecājas par zaļajiem stādiņiem, no kuriem izaugi skaistas puķes.

Foto - A. Kirsanovs

raksta, ka šogad modē būs puķes ar spilgtiem ziediem divās krāsās. Līga tam išti gluži nepiekrit. Pieredze liecina, ka pērn it kā modē bija zilganie un lillā toni, bet cilvēki ļoti daudz prasīja gan pelargonijas, gan petūnijas, gan kalibrahojas ar baltiem ziediem.

Šogad pavasaris ir pateicīgs stādaudzētājiem, jo dienas ir saulainas, gaiss vairāk piesilst, siltumnīcu var izvēdināt, līdz ar to klimatiskie apstākļi ir labvēlīgāki. Taču kā visi, arī Līga šopavasarī mazliet satraukusies par iedzīvotāju pirkspēju sakarā ar notikumiem Ukrainā. Cenu kāpums visās jomās ir sitiens stādaudzētājiem. Augsnes cena dubultojusies, augusi cena arī stādiem, bet degvielas cena Latvijā vispār ir kosmoss.

Kā atšķirt melus no patiesības šī briža apstākļos?

Viedokļi

Ukraiņu pieredze iedvesmo...

IVONNA PLAUCHE, laikraksta "Neatkarīgās Tukuma Ziņas" redaktore

Skan, iespējams, traģiski, bet fakts... Vēl pirms trim gadiem, kad, dibinot kontaktus ar vietējiem medijiem un žurnālistiem, viesojos Ukrainā, turklāt tās Austrumos, šobrīd lielākos trīcienus piedzīvojušajā Harkovā un nu jau no zemes virsas noslaucītājā, bet joprojām vēl Ukrainas mazpilsētiņā Izjumā, sajūta bija bezcerīga. Nabadzība, korupcija un knapi dzīvību velkoši vietējie mediji, kam

nebjā ne mazāko iespēju sacensties ar masīvo Krievijas propagandas spiedienu televīzijas ekrānos pamatā krievu valodā runājošo iedzīvotāju mājās... Uz jautājumu par 2014.gada notikumiem un atbalstu vietējo teritoriālo aizsardzības vienību karavīriem, karā kritušo ģimenēm, no vietējiem iedzīvotājiem atbildes vietā toreiz saņēmumu vai nu mulsu klusēšanu, vai naidpilnus izteikumus par benderiešu slepkavām, kam nekāds atbalsts nepienākas... Un nu – sīva pretošanās, skaidra izvēle par savu, brīvu un neatkarīgu Ukrainas valsti! Milzīgs, apbrīnojams, milesības un pateicības pilns atbalsts savai valstij un tās armijai!

Šo fenomenu droši vien vēl analizē un pētis daudzu nozaru speciālisti, bet atbilstoši savai pieredzei varu teikt, ka tas acīmredzami bijis milzīgs profesionālo mediju, žurnālistu, sabiedrisko organizāciju, kultūras ļaužu, jā, arī vietējās – Ukrainas metropolitam pakļautās – pareizticīgo baznīcas darbs, veidojot savas valsts, savas Ukrainas pilsonisko sabiedrību. Tas, protams, bija arī valsts atbalsts, veidojot īpašas programmas un atvēlot līdzekļus valsts valodas, sabiedrisko mediju, dažādu mediju programmām.

Par mums. Par Latviju. Jau 2014.gadā (pašālē tolaik līdz ar "Islāma valsts" izvērsto darbību parādījās jēdziens 'hibridkarš'; karš,

kurā nav skaidri redzamu, strikti iezīmējamu frontes līniju, bet ļoti sīvas kaujas, iespējams, pat izķirošas notiek tieši informatīvā laukā) savā ikgadējā konferencē mēs – Latvijas Žurnālistu asociācijas biedri – secinājām, ka arī mūsu valstī ir visi priekšnoteikumi, lai te brīvi un netraucēti varētu izvērsties visdažādākās informācijas trofju jeb tā sauktās botu armijas. Sabiedriskie mediji – novājināti (arī šobrīd, salīdzinot kaut vai ar citām Baltijas valstīm, tiem ir vismazākais finansējums), bet tradicionālos, neatkarīgos, tai skaitā drukātos medijus iznīcina gan oligarhu centieni apklausināt neuzpērkamos žurnālistus ("Dienas" gadījums), gan nesakārtotie likumi, tai skaitā morāli un fiziski novecojušais likums "Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem", gan likums "Par pašvaldībām". Attiecīgi profesionāliem medijiem, žurnālistiem Latvijā ilgstoši bijis jādzīvo negodīgas konkurences apstākļos, *saceniešoties* gan ar labi barotiem, par nodokļu maksāju naudu uzturētajiem valsts un jo īpaši pašvaldību sabiedrisko attiecību veidotiem mediju izstrādājumiem, gan ar, kā es tos saucu, *zogu aprakstītājiem*. Proti, ar sociālo tiklu starpniecību nu katram, kas vien prot runāt, rakstīt un lietot viedtālruni, ir iespēja katru savu soli, katru domas dzirksti, jā, un diemžēl arī apmaksātus izdomājumus, melus, dezinformāciju izplatīt

aizvien plašākai auditorijai, vienlaikus par to neuzņemoties nekādu atbildību! Jo viņiem taču nav jāievēro profesionālās žurnālistikas, mediju pamatprincipi – nav jāpārbauda avotu sniegta informācija, nav jātiecas pēc kvalitatīvas viedokļu dažādības un, pat ja meli pamanīti, par tiem nav jāatvainojas un tie nav arī jāatsauc... (Nu gluži tāpat kā tiem, kas apraksta žogus...)

Tāpēc, manuprāt, pats svarīgākais, lai orientētos tiešām milzīgajā informācijas gūzmā, ir izvēlēties uzticamus, pārbaudītus informācijas avotus, medijus. (Krievijas - Ukrainas kara gadījumā tas nemaz nav tik grūti: krieviski "belsat kriev" (baltkrievu opozīcija); corentime vai "nastojašceje vremja", arī Izraelas "horošeje radio" – mūsu sabiedriskie mediju, aģentūras... – saraksts ir ļoti garš...)

Patiessā nebūtu jau problēmu, ka lietojam visus medijus un tos analizējam, bet tam, kā redzams, arī ir nepieciešamas iemaņas un... kritiskā domāšana. Bet, lai to savukārt ieslēgtu, ir nepieciešamas priekšzināšanas – nu, kaut vai vēsturē, politikā, starptautiskajās attiecībās, tagad arī mediju darbības un manipulāciju, dezinformāciju veidošanas pamatprincipos, tāpēc, jā, atgriežamies pie tā, ka svarīgi izvēlēties uzticamus medijus.

Dalā Krievijas sabiedrības neizbēgami iestāsies paģiras

JĀNIS AUZIŅŠ, Balvu novada iedzīvotājs

personībām, jo tikai un vienīgi laiks atsījā graudus no pelavām. Piemēram, jau vairākus gadus sociālajā tīklā *YouTube* sekoju zemniekiem no Ukrainas, Nikolajevas apgabala, kurš pašlaik informē arī par karadarbību Ukrainā. Viņš ir krievu tautības cilvēks, bet ieņem proukrainisku pozīciju, un šī cilvēka iepazīšana ilgākā laika posmā ļāvusi secināt, ka viņa teikajam var uzticēties. Vēlos arī uzsvērt, ka starp jēdzieniem 'tauta' un 'nācija' nav liekama vienādības zīme. Tautības ir dažadas, bet katras valsts, tajā skaitā Latvijas, mērķim – jābūt izveidot vienotu nāciju, kurā saskanīgi dzīvotu visdažādāko tautību cilvēki. Lai vai kā, aicinu katru no mums izvērtēt, kas ir mūsu autoritātes? Nav obligāti jālūko pēc populāriem politiķiem valdībā vai citos augstos amatos, bet kaut vai šeit pat – mūspusē. Kurš ir tas cilvēks, kuram varu pazvanīt, kaut ko uzjautāt un varu viņa teikajam uzticēties?

Propaganda kaimiņvalstī strādā dažādos veidos, tajā skaitā televīzijas raidījumos un šovos. Piemēram, uz raidījuma pārraidi uzaicina cilvēku, kurš ir kā baltā vārna attiecībā pret pārējiem vienota un pārsvarā agresīva viedokļa padējiem. Tādējādi tiek radīta ilūzija, ka mēs, redz, ļaujam izteikties arī pretējas nostājas cilvēkiem, bet nospiešošais vairākums it kā tā nedomā. Tamlīdzīga mediju darbība nav nekāds jaunums. Savulaik kāds Krievijā pazīstams aktieris piedalījās pasākumā Kremlī, kur nodeklamēja satīrisku dzejoli par pastāvošo varu. Tas netika parādīts televīzijā, un aktieris pēc tam uzdeva retorisku jautājumu: "Ja reiz esam tik vareni, kādēļ mēs baidāmies no dzejoljiem?" Satīra, humors un izsmiešana ir viens no veidiem, kā uzveikt savus ideoloģiskos pretinie-

kus, un arī šādi līdzekļi tiek izmantoti. Arī pret Latvijas amatpersonām. Savukārt visspēcīgākā manipulācija ir baiļu radīšana sabiedrībā, jo bailes ierobežo. Ikdienā mēs baidāmies riskēt, nomainīt darbavietu un iziet no savas komforta zonas, lai nākotnē sasniegta jaunas virsotnes. Tikmēr kara vai potenciālu kara draudi apstākļos baida ar iekarošanu, atomieročiem vai citu negatīvu notikumu attīstības scenāriju. Tiesa, atsevišķos gadījumos, piemēram, uz Ukrainas notikumu fona, bailes mēdz sapurināt un mudina mums kļūt spēcīgākiem un vienotākiem savā valstī. Tamlīdzīga mediju taktika, kas tur tiek pielietota jau gadiem, šķiet, ir viegli *atkožama*, bet, kā liecina pieredze, lielas cilvēku masas joprojām ir viegli manipulējamas. Visiem taču labi zināmi Trešā Reiha propagandas ministra Jozefa Gebelsa slavenie vārdi: "Iedomiet man masu saziņas līdzekļus, un es jebkuru tautu padarīšu par cūku baru!" Lai cik skaudri tas arī neizklausītos, diemžēl šodien nekas īpaši nav mainījies. Tas saistīts ar dažādiem faktoriem – sākot no cilvēku izglītības līmeņa un spējas analizēt, beidzot ar aklai tīcēšanai un bailēm būt atšķirīgam un neizdalīties no kopējās masas. Tomēr pienāks laiks, un lielā daļā Krievijas sabiedrības iestāsies paģiras, kad viņi sapratīs, kam ir tīcējuši, un nozēlos, kā rīkojušies un ko atbalstījuši. Tas ir neizbēgami, kam pierādījums ir vēsture.

Jāpiebilst, ka Krievijas iebrukums Ukrainā man bija negaidīts, lai gan tam signāli bija jau iepriekš. Turkīt esmu ļoti nepatīkami pārsteigt, pat zināmā mērā šokēts, ka šāda karadarbība var notikt Eiropā 21.gadsimtā. Tas ir barbarisms. Atklāti runājot, Krievijas Federācijas rīcība Ukrainā un pamatojumā, kāpēc nepieciešama šāda, kā viņi saka,

militārā specoperācija, lielā mērā atgādina nacistu uzbrukumu Polijai 1939.gadā. Domāju, tas nav apzināti, bet gan vairāku apstākļu sakritība, jo šaubos, vai kāds vēlas līdzināties vienam no 20.gadsimta tirāniem. Gluži vienkārši cilvēku prāta mehānisms, psiholoģija un faktori, uz ko konkrētas valsts līderi aicina un tauta *pavelkas*, joprojām nav mainījusies. Ja savulaik vienas noziedzīgas varas ideoloģija, uzpūšot savu varenību un nacionālo pašapziņu, vēlās pār Eiropu ar mērķi atbrīvot dzīves telpu vāciešiem un to apvienošanu, atbilstoši viņu slimīgajai rasu teorijai, tad šobrīd mūsu lielā austrumu kaimiņvalsts dienaskārtībā izvirzījusi un savus lēmumus attaisno ar krievu pasaules apvienošanu. Jāuzsver, ka runa nav par Krievijas tauvu, bet gan šīs valsts vadību. Jebkurā gadījumā karš – tās ir šausmas un lielas ciešanas, kur nenoliedzami ir vieta varonībai, bet ne romantismam.

Atgriežoties par dezinformācijas jautājumu publiskajā telpā, kā uzrunātu to cilvēku un valstu valdību sirdsapziņu, kuri propagandu izmanto ļaunprātīgiem nolūkiem un agresijas veicināšanai? Šādas reizēs apelēt pie sirdsapziņas ir grūti, jo šie cilvēki ar dažādiem līdzekļiem, labumiem un vēlmi noturēt varu sirdsapziņu un maksimāli apslāpējuši vai pārdevuši. Ir jānoņem pašapmāna brilles, jāpaskatās uz realitāti un jāuzdzod sev jautājums: "Vai iedomātie *cēlie* mērķi ir svarīgāki par mieru, saticību un labklājību?"

Viedokļus uzsklausīja S.Karavočika un A.Ločmelis

Saruna ar īstenu latgalieti

Pa ceļam uz "Boņuka" balvu

Ingrīda Zinkovska

Latgaliešu kultūras gada balva "Boņuks" aizceļojusi pie tās saņēmējiem. Jaunu saimnieku atradis arī "Boņuka" uzticamais draugs "Žyks". Par publikas simpātijas balsojuma balvas, kuras norisi organizēja latgaliešu kultūras ziņu portāls "lakuga.lv" un sabiedrisko mediju portāls "Ism.lv", saņēmēju kļuva ierakstu studija "Bigmaars Records," kas darbojas Upītē. Ierakstu studijas speciālists MĀRIS KEIŠS strādā un dzīvo Rīgā, bet vismaz reizi divās nedēļās brauc uz Upīti.

Vai viņš ir no Upītes? Gan jā, gan nē. Jaunieši Māri pazīst kā dīdžeju, grupas "Unknown Artist" gitāristu un vispār foršu čomu. Dzimis un uzaudzis Baltinavas pagastā. Interesi par mūziku mantojis no ģimenes, jo viņa vecmamma ir tautas muzikante Lūcija Keiša, muzikanti bija arī viņa tēvs Juris un tēvabrālis Jānis, ko baltinavieši pazīna vienkārši kā muzikantus "Brāļus Keišus". Tēva māsa Velta atceras, ka Māris, jau mazs būdams, turot rokās bērnu rotaļu akordeonu, tēlojis, ka spēlē un dzied. Viņam pieaugot, turpinājusī arī augt interese par mūziku, kas rezultātā savedusi kopā ne vien ar grupu "Unknown Artist", bet arī ar Upītes un Latgales patriotu Andri Slišānu, radot iespēju ierakstu studijas tapšanai Upītē.

Māri, sāksim sarunu ar to, vai bērnībā Jums mājās bija suns?

-Jā, bērnībā man bija suns, tikai viņu gan nesaуca Žyks, bet Duksis. Tas, ko es atceros par viņu, bija tas, ka Duksis labi kēra plūmes, kīršus, vispār visu, ko viņam pasvieda, Duksis nokēra, nekad nenolaižot līdz zemei.

Ar ko izskaidrojams, ka publikas simpātijas balsojuma balvu saņēmāt tieši Jūs?

-Manuprāt, ar to, ka manu draugu un paziņu lokā ir cīši daudz lobu cylvāku, un tie, kuri līdz šim paspēja uzzināt, ka Balvu novada Upītē ir tāda ierakstu studija, viņiem tas šķita kaut kas nepieredzēts. Varbūt kādam mājās bijis kaut kas līdzīgs, bet nekad nav bijis tādā līmenī, vismaz tuvākajā apkārtnē nē, tādēļ daudziem šķita, ka ir baigi forši, ka beidzot tas ir.

Vai aģitējat par sevi balsot?

-Balsot par sevi stipri neaģitēju, paziņoju tikai saviem bijušajiem klasesbiedriem, draugiem, grupas biedriem un ģimenei. Ieliku arī sociālajos tīklos rakstus, ka var nobalsot, un gaidīju rezultātu. Noteikti palīdzēja arī tas, ka esmu atpazīstams saistībā ar grupu "Unknown Artist", ar pasākumu "Upītes uobeļdorzs".

Centītieskti arī pie latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks"?

-Tas tagad ir mans mērķis, jo šī bija tāda kā motivācijas balva. Jādara iespējamais, lai varētu mūziku un dziesmas no Latgales un latgaliski popularizēt, padarot to pēc iespējas kvalitatīvāku. Ja sanāks to realizēt līdz gada beigām, tad nākamgad, iespējams, varēs tikt arī pie "Boņuka" balvas.

Atcerieties, kā sākās Jūsu celš uz mūziku?

-Atceros, ka māte stāstīja, ka, mazīp būdams, esot sēdējis un ēdis, bet radio skanējusi dziesma. Kādā vietā dziesma akcentēta spēcīgāk, un es vienmēr šajā vietā esot ieklīdzies takti un ritmā. Kad sāku mācīties Baltinavas vidusskolā, 2.klasē jau dziedāju vokālā ansamblī, bet 3.klasē sāku apmeklēt Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas trompetes klasi. Vidusskolas 10.klasē pašmācības ceļā apguvu gitāras spēli, kad redzēju, ka citi puiši to spēlē. Protams, nozīme ir arī tam, ka esmu nācis no muzikālās ģimenes. Mans tēvs spēlēja akordeonu.

Kā nokļuvāt grupā "Unknown Artist"?

-Ap sienu laiku, 2014.gada vasarā, Arnis Bukšs mani uzaicināja paspēlēt, paākstīties, ko turpinām joprojām. Iesaistīšanās grupā kļuva par manu aizraušanos un brīvā laika pavadišanu. Mēģinājumi notika Upītē, kas visiem grupas dalībniekiem no mājām bija vienlīdz tālu. Andris Slišāns mūs atbalstīja, un tā bija labākā vieta, kur mēģināt. Grupā esam četri dalībnieki. Mums ir unikāla mūzika, ko neviens nevar atkārtot.

Kā radās doma par ierakstu studiju?

-Doma radās apmēram 15 gadu vecumā. Ap 13 gadiem sāku interesēties un brīvajā laikā ar to nenopietni ļemties. Tā bija mana izklaide toreiz. Kad aizgāju studēt uz Rīgu, visu laiku dzīvoju ar domu, ka gribu atgriezties dzimtajā pusē. Taču apstrādāt zemi vai strādāt valsts pārvaldē man nešķita saistoši. Tad man radās doma, ka pats varētu izveidot sev tikamu vietu, kur strādāt.

Kāpēc ierakstu studija tapa tieši Upītē?

-Upītē tādēļ, ka aizslēdza skolu, un Andris Slišāns, liels Upītes patriots un godā cēlājs, nopirkā skolas ēku, kas tagad ir biedrības nams. Biju viens no pirmajiem, kuram viņš atļāva izvēlēties telpu. Jā, es teicu, ka taisīšu studiju. Bija plānots, ka studija atvērsies vēlāk. Ar to bija domāts, ka telpu pamazām remontēsim un krāsim naudu skaņu ierakstu aparātūrai, bet palaimējās, ka biedrības "Upītes jauniešu folkloras kopa" ieceri atbalstīja Lauku attīstības atbalsta dienests. Studijas izveidošanu iesākām 2020.gada beigās, bet pabeidzām 2021.gada augustā, kad atnāca pirmais klients.

Kas bija grūtāk – izveidot skaņu ierakstu telpu vai iegādāties aparātūru?

-Mums ir diezgan labi izolēta ārējā siena, lai ieraksta laikā netraucētu ielas troksnis. Lai izolētu absolūti visu, pie tā mēs vēl strādājam, bet pagaidām ar trokšņiem nav bijis problēmu. Liekāku finansējumu prasīja aparātūras iegāde, bet īstenībā izmaksas līdzsvarojās.

Ar ko nodarbojas ierakstu studija?

-Mēs ierakstām absolūti jebko – dziesmas, mūziku, palīdzam to izdarīt tādā formātā, lai varētu izplatīt plašajā pasaule. Vēl skaņu ierakstu studijā var ierakstīt kādus paziņojumus, piemēram, "Boņuka" balvu vinnēja navigācijas aplikācija "Waze" latgaliski. Viņi aplikācijai var ierakstīt paziņojumu: "Lūdzu, nākamajā krustojumā nogriezties pa kreisi", vai jebkādu citu paziņojumu. Pieļauju, ka nekur neesmu redzējis, ka pie mums novadā kaut kas ļoti aizrautos ar reklāmu profesionālā līmenī, varbūt kaut kādi video ir, bet audio nav profesionālā līmenī. Devītajā janvārī studijā viesojās Latvijas Televīzijas raidījums "Te", un mēs uztaisījām mazu džinglu. Parādīju, ko var izdarīt mūsu ierakstu studijā.

Studijā darbojaties viens?

-Studijā darbojos viens, jo neviens cits nezina, kā darboties ar aparātūru, bet noteikti nākotnē, kad pieprasījums būs lielāks, meklēšu sev papildspēkus.

Cik ierakstu studiju zināt Latvijā?

-Domāju, ka diezgan daudz. Rīgā zinu kādas četras vai piecas. Rēzeknē ir tāda paša spektra studija, kur var ierakstīt visus akustiskos instrumentus, balsis utt. Tas ir apmēram tas, ko zinu. Gan jau ir arī Daugavpilī. Šeit, 60 kilometru rādiusā, diez vai kādam ir kaut kas tāds. Tas ir diezgan ilgs process, kā ierakstīt, kā klausīties, ko tu esi ierakstījis, kā saprast, kādas izmaiņas tev vēl jāveic ar ierakstīto materiālu jeb apstrādi. Tas ir diezgan laikītelpīgs process, bet, ja esi sasniedzis pietiekami augstu līmeni, tad pieprasījums pēc ierakstiem ir.

Vai ierakstu studijas darbu ietekmēja arī Covid-19 pandēmija?

-Kad tu dziedi, spēlē, tev viss ir jāapgramsta, jāelpo virsū mikrofonam, tādēļ mēs neriskējām viens otru slimus pataisīt.

Runājat, dziedat latgaliski. Kādas ir domas par latgalisko?

-Kaut kur lasīju absurdu rakstu, ka Balviem ir unikāla baltiskā izloksne, bet tas tā nav, jo tieši tāpat lauztā latviešu valodā runā arī Gulbenes, Madonas, Alūksnes novadā. Nezinu, kas tur ir unikāls, taču, ja tu apzinies, ka esi latgalietis un centies runāt latgaliski, tad tā ir tava lielākā pievienotā vērtība. Pieļauju,

"Žyka" balvu saņemot. Māris Keišs Latgales vētniecībā "Gors" Rēzeknē.

Foto - no personīgā arhīva

Ierakstu studija Upītē. Māris acīna nekautrēties rakstīt, zvanīt, braukt pie viņa, ja kāds sajutis vēlmi nodarboties ar mūziku, kā arī darīt sevi atpazīstmu plašākai publikai.

Joda profilakse nav zāles pret radiāciju

Tas būtu bezjēdzīgi un pat ļoti bīstami

Iedzīvotāji ir satraukušies un jautā, vai tiešām jāskrien uz aptiekū un jāpērk joda tabletes, lai nodrošinātos pret iespējamās radiācijas apdraudējumu? To, ka pieprasījums pēc šāda preparāta palielinājies, apstiprina arī farmaceiti. Taču, kā to norādījusi arī Veselības ministrija, joda profilakse nav zāles pret radiāciju un var nopietni apdraudēt veselību. Kādos gadījumos jodu lietot un kāpēc tas vajadzīgs,- skaidro medicīnas speciālisti.

Vēstis no ārzemēm

Cilvēkus ziņojumi par karadarbību pamatīgi satraukuši, un daudzi domā, ka atomkara gadījumā jods varētu pasargāt no radioaktīvā starojuma, ja tas pēkšni radīsies. "Kopš Krievija sāka iebrukumu Ukrainā un izsludināja paaugstinātu gatavību Krievijas kodolspēkos, atsevišķas aptiekās Bulgārijā, Polijā un Čehijā joda krājumi ir jau izpārdoti, bet Polijas aptiekās pārdomāt joda daudzums ir vairāk nekā dubultojies," ziņo Reuters. Amatpersonas arī Beļģijā, Francijā un Nīderlandē piekrit, ka pieprasījums pēc joda ir pieaudzis, neskaitoties uz to, ka tās atrodas tālāk no konflikta Ukrainā. To vēsti šo valstu vietējie mediji. Masu medijos lasāms, ka Beļģijas aptiekās, kur jods parasti tiek piedāvāts bez maksas, gandrīz 30 000 iedzīvotāju paņēmuši joda tabletes.

Kāpēc tieši jods?

Jodu, ko var lietot tablešu vai sīrupa veidā, izmanto, lai palīdzētu aizsargāt cilvēkus no vairogdziedzera vēža. Šī vēža veida attīstībai ir vairāki iemesli, un, jā, viens no tiem ir arī radioaktīvā starojuma ietekme. Taču vienlaikus skaidri jāapzinās,- ja organismi nav ticis pakļauti radiācijas ietekmei, joda profilaktiskai lietošanai nav nekādas pasargājošas lomas, gluži pretēji, tas var kaitēt veselībai. Tādēļ Eiropas valstu amatpersonas dažādos līmenos nākušas klajā ar paziņojumu, ka joda lietošana nav nepieciešama un kodolkara gadījumā nepalīdzēs.

Daktere endokrinoloģe Balvo NATĀLJA ZONDAKA skaidro, ka medicīna pacientu ārstēšanai pielieto joda tabletes "Thyrozol". Viņa piekrit, ka radiācija patiesām var iespaidot vairogdziedzera veselību, lai gan ne visiem cilvēkiem. Tādā gadījumā šīs orgāns pastiprina savu darbību, un, lai to novērstu, pielieto tabletes, ko var iegādāties tikai pēc ārstu izrakstītā receptes. Joda tabletes pazemina vairogdziedzera funkciju. Mediķiem ir pierede saistībā ar Černobiļas atomelektrostacijas katastrofu. Daktere stāsta, ka šim starojumam jābūt joti būtiskam, lai rastos veselības bojājumi. Viņas vērojumi, ka pēc Černobiļas notikumiem ir nācīs ārstēt pacientus, kuriem uzstādīta diagnoze – tireotoksikoze, tātad pastiprināta dziedzera funkcija. Taču kopumā, kā uzskata mediķe, pārāk izteikta šī diagnoze tomēr neesot. Prakse liecinot, ka vairumam pacientu ir tieši pretēja rakstura saslimšana – pārāk lēna vairogdziedzera darbība. Tādā gadījumā joda preparātu lietošana ir kategoriski aizliegta.

Daktere N.Zondaka domā, ka vismaz pagaidām mums atomkarš nedraud, un ir maz ticams, ka arī notikuma gadījumā radiācija būtu tik tuvu, ka iespaidotu vairogdziedzera darbību. Tāpēc dakteres ieteikums – noteikti neskriet uz aptieku, necensties dabūt šo medikamentu un nelietot. Katrs medikaments jālieto tikai tad, kad tas ir nepieciešams un ar konkrētu mērķi. Māksligi ar tabletēm apstādinot vai samazinot dziedzera darbību, sāksies nopietni veselības traucējumi.

"Mēness aptiekas" farmaceite uzsver,- lai sasniegstu vajadzīgo joda daudzumu, kas varētu neutralizēt iespējamā starojuma sekas, ar aptiekās brīvi iegādājamo uztura bagātinātāja palīdzību (kas izgatavoti gluži citiem mērķiem!), šādās tabletes vienā uzņemšanas reizē būtu jāapēd vairāki simti līdz pat 600! Un tas drīzāk sagraus organismu nekā spēs pasargāt. Turklat jods pasargā tikai no viena starojuma spektra daļas, nevis visa kopuma, kas vēl jo vairāk padara šī uztura bagātinātāja lietošanu bezjēdzīgu.

Jods – ļoti vajadzīgs

Taču jods cilvēka organismam ir vajadzīgs. Tādēļ svarīgi izprast joda nozīmi. Jods ir minerāls, kam ir būtiska loma veselības uzturēšanā. Būtībā jods ir nepieciešams ikvienam no mums. Farmācija skaidro, ja nesaņem pietiekami daudz

joda ar uzturu, var būt nepieciešami uztura bagātinātāji. ASV dati liecina, ka lielākā daļa cilvēku saņem pietiekami daudz joda ar ikdienas uzturu. Tomēr citās pasaules daļas zems joda līmenis ir nopietns veselības problēmu cēlonis. Atšķirīga ir arī vajadzība pēc joda dažādām iedzīvotāju grupām. Piemēram, grūtniečiem ir lielāks zema joda līmeņa risks, un līdz ar to nepietiekams joda daudzums palielina arī zīdaiņu attīstības problēmu risku. Jods palidz arī fibrocistiskās mastopatijas gadījumā, kas ir nekaitīgs stāvoklis, un dažām sievietēm parādās menstruāciju laikā.

Uzskata, ka lielākā daļa cilvēku savā uzturā saņem vairāk nekā pietiekami joda. Viena tējkarote jodētā sāls satur 400 mikrogramus joda. Tas ir divas reizes vairāk, nekā vairumam pieaugušo nepieciešams dienā.

Kā dabiski uzņemt jodu?

Jods ir daudzos pārtikas produktos, īpaši jūras produktos. Labs avots ir jūraszāles. Taču ir arī vēl citi produkti, ko lietojam ikdienā, piemēram, tuncis, sardīnes, lassis, garneles. Jods ir arī piena produktos, graudos, olās, dārzenos.

Nopietns drauds veselībai

"Mēness aptiekas" farmaceite brīdina, ka joda preparātu neapdomīga iegāde ne tikai var atstāt pacientus, kam tie vitāli nepieciešami, bez zālēm, bet arī neapdomīga to lietošana ir graujoša veselībai. Vairāk nekā 1100 mikrogrami joda dienā pieaugušajiem var būt bīstami. Tas var izraisīt vairogdziedzera darbības traucējumus un citas veselības problēmas. Un šīs nepatikamās parādības vērojamas jau nelielas joda pārslodzes gadījumā cilvēka organismā! Apdomājiet, kādu postu var nodarīt lielu devu uzņemšana, piemēram, nolemjot dzert joda šķidumu spirtā! Joda preparātiem var būt mijiedarbība ar citām zālēm. Tie varētu mijiedarboties ar litiju un zālēm sirds, augsta asinsspiediena un vairogdziedzera problēmu ārstēšanai.

Kas ir radioaktīvais jods?

Zinātniskās fantastikas filmās redzēts, ka viss, kas saistīs ar radioaktivitāti, gandrīz vienmēr rada bīstamību. Bet reālajā

✓ Vispiejamākais medicīnas speciālists joprojām katram cilvēkam, kam radušies jautājumi par savu veselību, ir sastopams blakus – ģimenes ārsta praksē vai arī aptiekā. Un atcerieties,- iepriekš lietot zāles, kas nav vajadzīgas, ir nelietderīgi un pat ļoti bīstami.

dzīvē ārsti radioaktīvas vielas var izmantot ārstēšanā. Radioaktīvais jods ir labs piemērs. Parastais jods ir viena no mūsu organismam nepieciešamajām pamata uzturvielām, un mēs to uzņemam ar pārtiku. Vairogdziedzeris izdala hormonu, kas pārvalda dažas organisma svarīgākās funkcijas, piemēram, augšanu un fizisko attīstību. Taču medicīnā izmanto citu joda formu: radioaktīvo jodu. Tas ir interesanti: ir viela, kas ir radioaktīva un izdala tik intensīvu energijas veidu, ka var kaitēt organismam, bet medicīna ir iemācījusies to savaldīt un izmantot daudzu slimību ārstēšanā!

Saņemot radioaktīvā joda devu šķidrā kapsulā, vairogdziedzeris to absorbē. Tātad tas var palīdzēt ārstam laikus pamanīt audzēja šūnas vairogdziedzeri. Kā tas notiek? Jodu ievada, vai nu injicējot, vai lūdz norīt joda tableti. Dažas stundas vēlāk skenēšanas iekārta parāda, kur radioaktivitāte ir uzkrājusies. Vairogdziedzera daļā, kurās uzkrājies mazāk radioaktivitātes nekā citām, var būt audzēja šūnas. Ārsts izmanto arī citas diagnostikas metodes, lai par šo atradni pārliecīnatos. Radioaktīvais jods var arī parādīt, vai vēzis ir izplatījies ārpus vairogdziedzera. Pēc devas saņemšanas skeneris pārbauda, vai visā ķermenī nav slimības pazīmu. Radioaktīvo jodu piemēro ne tikai diagnostikā, bet arī ārstēšanā.

Kur izmanto radioaktīvo jodu?

✗ Radioaktīvais jods ir visizplatītākā Greivsa slimības ārstēšanas metode. Ir arī citas zāles vai pastāv iespēja ārstēt operatīvi, bet metodi ārsts izvēlas, balstoties uz slimības smagumu un pacienta anamnēzi.

✗ Tā ir viena no prostatas vēža ārstēšanas metodēm vīriešiem. To pielieto gadījumos, ja vēzis ir agrīnā stadijā vai aug lēni. Ja pastāv lielāks risks, ka slimība izplatīsies ārpus prostatas, ārstēšanu ar radiaktīvo jodu var savienot ar staru terapiju.

✗ Metode, ar kuru ārstē acu vēža veidu, ko sauc par acs melanomu vai intraokulāro melanomu.

✗ Viens no dzemdes kakla vai dzemdes vēža ārstēšanas veidiem sievietēm.

Iespēja pieteikties pētījumā

Pētīs atveselošanos pēc Covid-19 pārslimošanas slimnīcā

Valsts zinātniskais institūts "BIOR" vēlas noskaidrot, kā jūtas pacients pēc pārslimotas Covid-19 infekcijas stacionārā un kā vieglāk ar pareizu uzturu viņam atgūt veselību.

Pacienciem, kuri atrodas stacionārā ar Covid-19, ir novērojams svara un muskuļu masas zudums. Arī uzņemtās energijas un olbaltumvielu daudzums nesasniedz rekomendēto daudzumu, kas norāda uz nepieciešamību pēc korekcijām uztura uzņemšanā. Lai veicinātu atveselošanos pēc Covid-19 izslimošanas, institūta "BIOR" pētnieki aicina pieteikties pētījumā. Galvenais priekšnosacījums, ka pacients ir ārstējies ar Covid-19 infekciju stacionārā un izrakstīts no stacionāra pēdējo trīs nedēļu laikā.

Pētījuma laikā pacientiem bez maksas veiks nepieciešamos mērījumus ķermeņa kompozīcijas novērtēšanai, izvērtēs ēšanas paradumus, analizēs pacienta ēdienu karti un kopā ar uztura speciālistiem izstrādās individuālu, katram pacientam pielāgotu uztura plānu ar medicīnisku papilduzturumu, ja tas būs nepieciešams. Pētījuma mērķis ir izstrādāt uzturvielām bagātu un sabalansētu uzturu, kas sekmētu ātrāku organismā atveselošanos pēc Covid-19.

Latvijā iepriekš šāds pētījums nav veikts par uztura risku izvērtējumu. Pētījuma ietvaros pacienti bez maksas atstās nedēļas saņems medicīnisko papildu uzturu, ko rekomendē pacientiem, kuriem ir nepietiekams uzturvielu nodrošinājums. Katrs pētījuma dalībnieks saņems individuālu pārskatu un rekomendācijas par uzturvielu nodrošinājumu, ķermeņa kompozīcijas mērījumu rezultātus un izmaiņas pētījuma gaitā.

Lai aptvertu plāšaku pacientu loku, institūts "BIOR" noslēdzis sadarbības līgumu ar Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīcu un Vidzemes slimnīcu. Aicina potenciālos pētījuma dalībniekus būt atsaucīgiem, jo uzraugošais ārsts piedāvā iespēju iesaistīties vēl nebijušā valsts pētījumā. Pacientus vai to piederiņas personas no visas Latvijas, kuri vēlas piedalīties pētījumā, aicina aizpildīt anketu, lai varētu izvērtēt atbilstību dalībai pētījumā un sazināties ar potenciālajiem pētījuma dalībniekiem: <https://ej.uz/biorpetjums>

Dalība pētījumā ir bez maksas un ilgs līdz šī gada beigām.

Sagatavoja M.Sprudzāne

Latvijas Sarkanā Krusta Balvu nodaļā

Galvenais uzdevums – neradīt paniku

Irena Tušinska

Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) Balvu nodaļas vadītāja RŪDĪTE KRŪMIŅA, tāpat kā daudzi no mums, ļoti pārdzīvo Ukrainā notiekošo, jo arī viņai tur dzīvo ģimenes draugi. Lai gan izprot cilvēku vēlmi palīdzēt, LSK Balvu nodaļas vadītāja aicina saglabāt mieru un sekot labdarības organizāciju norādēm. Viņa norāda, ka iedzīvotāju palīdzība, iespējams, vēl vairāk būs vajadzīga, karam beidzoties.

Kāda ir Jūsu attieksme pret Krievijas iebrukumu Ukrainā?

-Uzmanīgi sekoju politiskajām norisēm, tas mani interesē un vajadzīgs arī darbā – piektienās, strādājot ar 12.klasi Tilžas vidusskolā, kuri ir aktīvi diskutētāji politikā un tiesībās. Nemot vērā mūsdienu attīstību, komunikāciju, diplomātiju, neticēju, ka Eiropā patiesām sāksies iebrukums valstī, kura attistās, kurā dzīvo labi cilvēki, uz kuru ir patikami aizceļot. Taču, pētot politiskos procesus, iekšējās bailes saglabājās. Velket paralēles ar vēsturi - jā, pasaule ir karojusi arī iepriekš, bet pasaules kari vienmēr sākušies ar iebrukumu vienā valstī. Propaganda un cilvēku *smadzeju skalošana* Krievijā turpinās jau ilgu laiku. Manam vīram Kijivā dzīvo draugi, ar kuriem sazināmies gandrīz katru dienu. Ir dienas, kad to nevaram, jo notiek apšaudes. Šobrīd vīra draugs Genādijs ir palicis Ukrainā, bet sieva Violeta ar meitu devusies bēglu gaitās un atrodas Čehijā. Genādijs, aizvedis ģimeni līdz robežai, atgriezoties Kijivā, palicis pusceļā, jo šobrīd nevar ieklūt pilsētā. Sazinoties ar ukraiņu draugiem, aicinām viņus pie sevis, esam gatavi viņus uzņemt. Līdzīnējās sarunas notikušas ar asarām acīs, balsījai aizlūstot. Viņiem ir ļoti smagi. Draugi stāstīja par uzlidojumiem, par naktīm, kad pēc pieciem vakarā visi atrodas pagrabos un pazūd elektrībā. Taču viņi apgalvo, ka par savu dzimteni, par savu brīvību cīnīties līdz pēdējam cilvēkam. Mūsu ukraiņu draugi ir ļoti patriotiski noskaņoti, viņi ir gatavi cīnīties par savām mājām un savu valsti. Arī Genādijs sieva Violeta, nokārtojusi darba darišanas Čehijā, plāno atgriezties Kijivā, lai būtu kopā ar ģimeni savā zemē. Skatoties bildes un video internetā, tas ir citādāk. Sastopoties ar to visu realitātē, ir daudz šausmīgāk. Es tādu realitāti nemaz negribu redzēt. Nesen kļuvu par vecmāmiju. Skatoties uz savu mazmeitiņu, domāju, ka Ukrainā taču arī ir tik daudz mazu bērnu, kuri šobrīd mirst. Domāju,- ko gan šis mazais cilvēciņš, kas smaida, grib ēst un siltumā iemigt, ir nodarijis, ka vienkārši var viņu iznīcināt? Neviens nav tiesīgs pieņemt šādu lēmumu – pakļaut citu tautu. Vienmēr esmu bijusi pret vardarbību. Tas ir genocīds pret ukraiņu tautu. No otras puses – esmu pilnīgi droša, ka Latvijā nebūs tādas situācijas, kāda tā šobrīd ir Ukrainā.

Kāda bija Latvijas Sarkanā Krusta, tostarp Balvu nodaļas, rīcība, sākoties karam Ukrainā?

-Sazinājāmies ar LSK sekretariātu Rīgā. Viss sākās ar starptautisko saziņu starp Ukrainas un Latvijas Sarkanā Krusta organizācijām. Pēc tam parādījās gan "Ziedot.lv", gan citi brīvprātīgie, kas iesaistījās palīdzības sniegšanā. Sākumā mūsu galvenais uzdevums bija neradīt paniku, nomierināt cilvēkus. Tas ir cilvēcīgi un saprotami, ka gribam palīdzēt ar drēbēm, ar pārtiku – gurķu burkām, konserviem. Bet šobrīd mums ir pateikts, - stop! To nevajag. Pataupiet, jo šobrīd noliktavas Rīgā ir pārpildītas ar apģērbu. Tieši tādēj ir atvērti ziedoju mu konti. Par saziņoto naudu tiek pirkts viss vajadzīgais – medikamenti, pārseji, autiņbiksītes, piena maisījumi zīdaiņiem vai cits nepieciešamais. Novada pašvaldības vadītājs, domājot par cilvēku drošību, vajadzībām un sirdsmieru, nekavējoties sasauc civilās aizsardzības komisijas sēdi, lai izstrādātu rīcības plānu, lai nebūtu haosa, kas cilvēkos rada stresu. Viens no mūsu svarīgākajiem pienākumiem šobrīd ir saglabāt mieru. Jau tagad redzam panikas pazīmes – no veikaliem pazūd sērkociņi, sāls. Mums jāņapānāk, lai cilvēki būtu mierīgi. Tiekoties ar pagastu un pilsētu pārvaldniekiem, runājām – ja kāds arī atnes to stikla gurķu burku, viņš to nesis no sirds, un, protams, mēs to nogādāsim tālāk. Bet vai tas nonāks Ukrainā, vai paliks kādā zupas virtuvē, to nevaram garantēt. Cilvēki censiņas palīdzēt – "Mežģis" ada zeķītes, Dace Šulta kopā ar brīvprātīgajiem darina maskēšanās tīklus. Taču, ja pie mums ieradīsies bēgli un būs jānodrošina palīdzība, būs vajadzīgs gan apģērbs, gan, iespējams, gultas veļa, segas, bērnu autiņbiksītes, piena maisījumi vai kaut kas cits. Jau šobrīd trūcīgajiem un maznodrošinātajiem domātās pārtikas pakas esam pasūtījuši ar rezervi, jo nezinām, kurā brīdī var ierasties bēgli. Taču tagad

Foto - A.Kirsanovs

Mednevas humānās palīdzības punktu atklājot. R.Krūmiņa (otrajā rindā no kreisās) stāsta, ka Balvu novadā LSK humānās palīdzības punktos brīvprātīgie šobrīd tiek galā ar nepieciešamajiem darbiem. Daudz palīdz arī LSK Balvu nodaļas jaunieši. R.Krūmiņa pieļauj,- ja novadā ieplūdis liels daudzums Ukrainas bēglu, būs jālūdz papildus brīvprātīgo palīdzību.

vajag pierint. Ja kāds grib ziedot, to var darīt publiski norādītajos LSK, "Ziedot.lv" un LSK kontos. Tad mašīnas tiek nokomplektētas un nosūtītas uz Polijas – Ukrainas robežu, no kurienes to visu nogādā tālāk Ukrainā.

Kādu palīdzību mūsu cilvēki piedāvāja?

-Kā jau teicu, "Mežģis" nolēma adīt zeķes, bet Dace Šulta uzņēmās koordinēt maskējošo aizsargtīku darināšanu. Cilvēki zvanīja un jautāja, ko vajag – drēbes, pārtiku, konservus? Teicām,- nenesiet burkas, tas šobrīd nav nepieciešams. Izskaidrojām citas iespējas. Arī masu saziņas līdzekļi ātri noreāģēja, lūdzot nenest pārtiku un drēbes. Mēs saņēmām zvanu no cilvēkiem, kuri bēglu vajadzībām piedāvāja ledusskapi, mikroviļņu krāsi, veļasmašīnu. Piefiksējām viņu numuru. Šobrīd tur, kur pašvaldība plāno izmitināt bēglus, viss nepieciešamais ir. Bet, ja radīsies vajadzība, mēs izmantošim šos piedāvājumus. Droši vien šī palīdzība būs vēl vajadzīgāka pēc kara beigām. ļoti ceru, ka tas būs drīz.

Vai ir nepieciešama arī brīvprātīgo iesaiste?

-Šobrīd palīdzības sniegšana ir vissvarīgākā, viss pārējais palicis otrajā plānā. Pieļauju, ka pēc kāda mēneša situācija varētu mainīties, bet šobrīd tas ir karš. Jāsaprot arī, ka mūsu valstī saistībā ar degvielas cenu pieaugumu pieauga jau tā pieaugušās cenas, un cilvēkiem aizvien vairāk būs vajadzīga palīdzība – pārtikas un higiēnas pakas. Mums ir jādomā arī par mūsu cilvēkiem, jo viņi šeit dzīvo un audzina bērnus. Tas būs liels izaicinājums gan pašvaldībai, gan sabiedriskām organizācijām un sociālajiem dienestiem, jo trūcīgo un maznodrošināto skaits pieauga. Un sociālajiem dienestiem būs jāspēj viņi atbalstīt gan morāli, gan finansiāli.

LSK saka paldies par ziedojuumiem

LSK "FACEBOOK" LAPĀ PUBLICĒTS ŠĀDS IERAKSTS:
Turpinās karadarbība Ukrainā, tā kļūst arvien nežēlīgāka un prasa arvien jaunus upurus. Civiliedzīvotāju ciešanas nav vārdos aprakstāmas.

Biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts" (LSK) izsaka pateicību visiem, kuri nepaliek vienaldzīgi! Sakām paldies visiem, kuri iesaistījušies sabiedriskajās iniciatīvās, kampaņās. Caur Starptautisko Sarkanā Krusta Komiteju (Ukrainas Sarkanais Krusts) privāto un juridisko personu ziedojuumi – gan praktiskā palīdzība, gan naudas ziedojuumi – vistiešāk un visātrāk nonāk Ukrainā, tieši pie visvairāk cietušajiem cilvēkiem. Arvien ir apgrūtināta palīdzības nogādāšana kara darbības zonā, tāpēc Starptautisko Sarkanā Krusta Komiteju līdzdalība ir sevišķi lietderīga.

LSK ir iesaistījusies arī Latvijā iebraucošo Ukrainas bēglu uzņemšanā, nodrošinot nepieciešamo palīdzību – apģērbu. Sadarbībā ar pašvaldībām gatavojam naksmitnes. Palīdzības sniegšanā lielā vienprātībā iesaistījušās daudzas nevalstiskās un valstiskās institūcijas.

tīties, ja būs tāda nepieciešamība. Tur ir mediķi, sociālie un bāriņtiesu darbinieki, kā arī vienkārši aktīvi cilvēki. Šie saraksti bija izveidoti pirms vairākiem gadiem un šobrīd jāatjauno, jo gadu laikā daudz kas mainījies. Bet vismaz piecpadsmit cilvēki, kuriem var piezvanīt kaut vai naks ts laikā, un viņi ieradīsies, mums ir. Domāju, ja būs nepieciešamība, iesaistīties arī citi, jo mums ir diezgan daudz sabiedrisku organizāciju, piemēram, "Rudzupuķe", "Ieva", un ne tikai... Mums ir arī ļoti aktīvi Sarkanā Krusta brīvprātīgie jaunieši.

Kādas ir Latvijas Sarkanā Krusta šī brīža aktualitātes, izņemot palīdzību Ukrainai?

-Šobrīd palīdzības sniegšana ir vissvarīgākā, viss pārējais palicis otrajā plānā. Pieļauju, ka pēc kāda mēneša situācija varētu mainīties, bet šobrīd tas ir karš. Jāsaprot arī, ka mūsu valstī saistībā ar degvielas cenu pieaugumu pieauga jau tā pieaugušās cenas, un cilvēkiem aizvien vairāk būs vajadzīga palīdzība – pārtikas un higiēnas pakas. Mums ir jādomā arī par mūsu cilvēkiem, jo viņi šeit dzīvo un audzina bērnus. Tas būs liels izaicinājums gan pašvaldībai, gan sabiedriskām organizācijām un sociālajiem dienestiem, jo trūcīgo un maznodrošināto skaits pieauga. Un sociālajiem dienestiem būs jāspēj viņi atbalstīt gan morāli, gan finansiāli.

Ikvienam sa-vu iespēju robe-žās ir iespēja ziedot LSK pa-līdzības snieg-šanai Ukrainas iedzīvotājiem.

Bankas pār-skaitījums LSK ziedojumu kon-tā, maksājuma mērķi norādot "Ukrainai":

Biedrība "Latvijas Sarkanais Krusts"

Šārlotes 1D, Rīga, LV-1001

Reģ.Nr. 40008002279

A/S Swedbank

Bankas kods: HABALV22

Konta numurs: LV28HABA0140J04577004

Zvans uz LSK ziedojuuma tā – EUR 1,42

Marts – kaķu mēnesis

Atveram kaķim savas durvis = atveram savu sirdi

Kakis kopš senseniem laikiem ir viens no populārākajiem mājdzīvniekiem. Saskaņā ar ģenētiskajiem pētījumiem, mājas kaķi cēlušies no meža kaķu pasugas – Āfrikas savvaļas kaķa. Tas joprojām paliek plēsējs, kaut arī pieradināts pirms vairāk nekā 9500 gadiem. Par to liecina daudz un dažādi faktori, bet primārais – kaķi vienmēr prieķiroku savā uzturā dos gaļai. Tiem saglabājas medību instinkti, kaķi palidz cilvēkam cīnīties ar dažādiem kaitēkļiem, piemēram, pelēm, čūskām. Pat dzīvoklī dzivojošs kakis mēģinās kert kaut vai mušas, ja izlaids to ārā vai vismaz uz lodžijas, kaķa medījums būs kāds putns vai zirneklis.

Mums, cilvēkiem, šķiet, ka mēs pieņemam lēmumu, kad mājdzīvnieks ienāks mūsu mājās. Bet ar kaķiem visbiežāk tas notiek neizskaidrojami, - kaķis mūsu plānos it kā neietilpst, bet tad kādā dienā pamānām (vienalga – kāpnu telpā, ārā, internetā ievietotā sludinājumā...) TO īsto un vienīgo! Viņš ierodas ar savu sūtību tieši tad, kad visvairāk ir vajadzīgs. Ari parapsiholoģi apstiprina, ka tikšanās ar kaķi nav nejauša – tā notiek tad, kad cilvēka dzīvē nepieciešamas pārmaiņas.

Greisa

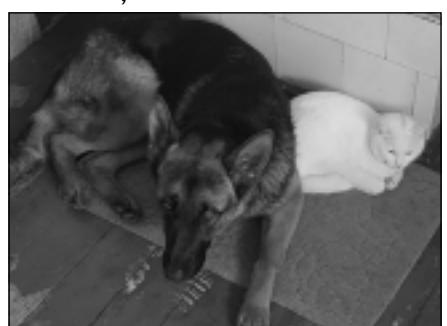
Mans mājas mīlulis ir Donas sfinksas tiršķirnes pārstāve – kaķene Greisa. Viņa piedzima 2019.gada 15.novembrī. Kāpēc tieši šāda suga? Sfinksu neparaštais izskats un kailā āda cilvēkus vai nu apbur, vai arī atbaida, bet vienaldzīgus neatstāj nevienu. Un tieši mani Greisa apbūra no pirmā skata, kad sāku meklēt interneta plašumos sev mīluli.

Zināju, ka nevēlos parastu mājdzīvnieku, bet gan piemērotu savam raksturam. Ľoti daudz un ilgi lasīju un studēju par kopsānau, veselību, rakstura īpašībām. Sfinks ir intelīgenci un mīligi dzīvnieki. Viņi ātri izveido kontaktu ar "savas ģimenes" cilvēkiem. Par sfinksiem teikts, ka viņu raksturs ir daļēji kā kaķim, daļēji kā sunim, daļēji kā pērtīkīm un kā bērnam. Viņi ir ļoti draudzīgi, patīk uzturēties cilvēku sabiedrībā un ļoti labi satiek ar pārējiem mājdzīvniekiem. Sfinks iedzīvojas aktīvā ģimenē, ļoti labi satiek ar maziem bērniem, bet atstāt vienus uz ilgu laiku nedrīkst, jo viņiem ir nepieciešama cilvēku uzmanība un kontakts.

Mani piesaistīja neparastais izskats – maza seja un šaura acis, lielas ausis un diezgan masīvas ķepas. Tāds salikums padara kaķenu ļoti neparastu, gluži kā no citas pasaules. Bet, kad tas izaug, pārvēršas par graciozu lēdiju. Sfinksu siltā (varētu pat teikt – karstā) ķermēja temperatūra ir augstāka nekā pārējiem kaķiem. Tiem ir ļoti maiga āda, kas siltākas saules staros, tāpat kā cilvēkam, iedeg. Par sfinksiem ir īpaši jārūpējas – jātīra acis ar īpašām salvetēm, jātīra ausis un nagi. Un, protams, šie kaķi jāmazgā ar speciālu šampūnu. Jāteic, siltā vanna manai Greisai ļoti patīk. Arī ēdiens nereti ir speciāls. Ja baro ar sauso un mitro barību, tad jārīem vērā, ka nedrīkst dot tādu ēdienu, kas piemērots spalvu kaķiem. No tā sfinksiem var parādīties uz ādas pūka. Mīļākais našķis Greisai ir salātu lapas un dilles. Tā kā sfinksu sugu pilnībā izveidojis cilvēks, šie kaķi ir ļoti sabiedriski – vienmēr gribēs būt tuvumā savam saimniekam. Un tā tas arī ir. Greisa ir ļoti runīga, bet tās skājas nav gluži murrāšana vai ļaudēšana. Tās ir citādas. Atsaucas Greisa tikai un vienīgi uz savu vārdu. Pierastais 'kis, kis' nenostrādās, bet atliek klusi pateikt viņas vārdu, un kaķene jau skrien pie manis. Ja reiz šī suga cilvēkam iekritīs sirdi, tā tur paliks vienmēr, jo tā taču ir patīk siltākā vieta.

VERONIKA JONOVA, Latvijas Lauksaimniecības universitātes studente

Sniedziņš

"Mani sauc Sniedziņš. Esmu nepilnu gadu vecs, balts runcītis. Es ienācu šajā ģimenē, kad man bija divi mēneši. Tā bija vasara. Mēs bijām 4 kaķeni, un šī ģimene izvēlējās tieši mani. Kad mani atveda, es biju nobījies. Jauna māja, jauni cilvēki apkārt un suns... Bet es ātri iejutos un arī ar suni sadraudzējos. Tagad man ir draudzene Ronda. Man garšo viss – ēdu gan kaķu barību, gan daudz ko citu. Man ļoti garšo svaiga vistas fileja un piens. Esmu ļoti draudzīgs un komunikabls. Man patīk cilvēki, ļoti labprāt ar viņiem sarunājos. Saimnieki saka, ka es daudz murrāju. Man arī patīk spoguļoties, jo esmu ļoti pievilcīgs. Bieži eju ārā un reizēm nakšņoju kopā ar draudzeni Rondu mūsu suņu būdā. Daudzi brīnās, kā kaķis var tā draudzēties ar suni, bet mūsu draudzība ir patiesa. Es ļoti milu savu ģimeni un draudzeni Rondu."

MAREKS un ARNIS NUMMURI, Rīgas Lietuviešu vidusskola, 2.b un 7.b klase

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Princese

Manu kaķenīti sauc Princese, kaut gan mājās mēs viņu tā nedēvējam. Mums ir izveidotas dažādas iesaukas, uz kurām viņa atsaucas. Kaķenīte pie mums nonāca nejauši. Es ar vecākiem un draugiem bijām laukos, kad mamma ar draudzeni gāja uz šķūni pēc kastēm un ieraudzīja, ka turpat, acu priekšā, skrien vairāki mazi kaķu bērniņi. Pirmā doma bija viņus noķert, kas izrādījās sarežģīts uzdevums. Četrus kaķēnus mēģināja notvert trīs cilvēki. Kaķenīte skrēja pa grūžiem, zēlīgi ļaudēja. Kad visus notvērām, gribējām atdot labiem cilvēkiem. Pati sēdēju un raudāju, cik ļoti gribējās mājās savu kaķīti. Princese bija vienīgā, kas palika neatdota. Tad vecāki vienojās, ka to paturēsim sev.

Sākumā viņa ļaudēja gan dienu, gan nakti, bet ar laiku pierada pie vides un mums – cilvēkiem. Princese ir ļoti jauka un miļa. Tai uznāk brīži, kad nepieciešams maksimāli daudz uzmanības. Viņas ikdiena ir nemainīga: katru rītu ceļas kopā ar manu mammu, kad atskan modinātājs, tad abas dodas uz labierīcībām, pēc tam gatavo kafiju un brokastis, tad abas spoguļojas. Pēc paestām brokastīm ir jādodas spēlēties. Spēlēšanās parasti notiek ar bumbiņu, kuru kāds no mājiniekiem pamet, un kaķene tai skrien pakāj, ik pa brīdim izmetot kādu kūleni. Kad viņai ir slinkojamā diena, viņa bumbiņu atsit ar ļepu kā tenisā. Pēc spēlēšanās viņa dodas gulēt. Dažreiz Princese pienāk pie manas istabas durvīm, lai mani modinātu, jo viņai ļoti nepatīk aizvērtas durvis. Tad viņa skaļi ļaudē vai kasa durvis un mēģina aizsniegt rokturi. Kad mājinieki dodas ārā, Princese iziet priekšnāmā, kur ir speciāli viņai nolikta kastīte, iekāpj tajā un vēro, kur mēs visi ejam. Pa dienu viņa pārsvārā paliek mājās viena pati. Dažreiz, kad pārnākam mājās, Princese ir sastrādājusi nedarbus – apgāzusi ļepu podus, kaut ko izlējusi vai izvilkusi no skapja drēbes. Parasti es esmu pirmā, kura ierodas mājās. Viņa noteikti mani sagaida pie durvīm ar murrāšanu un uzņaudēšanu. Citeiz vēl pienāk un pieglaužass pie kājām. Viņa ļoti gaida, kad to pānemšu rokās un samīlošu. Tad seko vēl viena ēdiene reize, kurā ir mitrā barība. Lai gan kaķenei vislabāk garšo nierites vai vistas fileja, arī mitro kaķu barību viņa ēd. Kā delikatesi svētku dienās mēs dodam arī garneles – tās viņai ir mīļākās. Princesei ļoti patīk lekt uz palodzes un vērot, kas notiek laukā. Nervus kaitinoši ir putni – tie viņai ļoti nepatīk. Viena no vismīļākajām kaķenes nodarbēm ir skriet pa māju un mukt no māmmas vai manis. Viņa skrien un tad paslējas, it kā spēlētu ar mums paslēpes.

Vakaros Princesei ir savs rituāls, - klājot gultu, viņa skrien zem palaga un gaida, kad to atradīs, un tad uzņaud. Pēc tam izliet paskatīties un mūk, tad turpina spēlēties ar bumbiņu pa gultu. Vēl, kad tētis ir mājās, abiem ir savas spēles. Kad kaķenīte jau ir nogurusi un grib doties gulēt, tā liet sildīt vietīu gultā māmmas pusē. Viens no viņas sazināšanās veidiem ir 'mur' vai vienkārši atskrien un iekož rokā, ar to paziņojo, ka ir jāspēlējas vai jāpievērš uzmanība. Naktis viņa pavada, guļot blakus cilvēkam, bet savā gultā vienīgi tad, ja tajā neatrodas liekas mantas. Kaķenīte ļoti patīk puķes, protams, tās vairāk grauz nekā apbrīno. Vēl viņa varētu strādāt par dīdžēju, jo pati prot ieslēgt mūzikas centru. Viņa ļoti šķiro cilvēkus, kuri pie mums ciemojas, - dažiem viņa vēlas uzbrukt vai turas pa gabalu, bet dažus pieņem, it kā visu dzīvi pazītu. Mēs bieži ar vecākiem aizdomājamies, kā būtu iespējams dzīvot bez viņas – Princese ir kļuvusi par lielu un neatņemamu mūsu dzīves sastāvdaļu. Mēs rūpējamies par viņu kā par bērnu, un viņai vienmēr būs mūsu sirdīs īpaša vieta.

LIENE UPĪTE, Liepājas Raiņa 6.vidusskola, 12.klase

Šēra

Jau kopš mazām dievnām sev mājās gribēju kādu dzīvnieciņu – nezinu kāpēc, bet tieši kaķi. Vecāki man stāstīja, kad biju mazīja, pirmie trīs vārdi, ko iemācījos runāt, bija 'mamma', 'tētis' un tad 'kaķis'. Kad sāku iet bērnudārza, man iedalīja savu skapīti drēbēm. Arī uz tā bija uzziņēts kaķis.

Visi bēri zināja, ka man ļoti patīk šīs dzīvnieks. Bet pie Šēras es tiku, pateicoties omītei, kura kādā dienā mums sarunāja mazu, miļu kakenīti.

Šēra ir piecus gadus jauna, viņa ir mūsu ģimenes mīlule. Nesen skolā taisīju prezentāciju par kaķiem, kurā noskaidroju, ka kaķi 70% no savas dzīves guļ. Mūsu kaķene arī ļoti daudz guļ. Bet, kad neguļ, labprāt patīk paspēlēties un pastrādāt blējas. Piemēram, Šērai patīk asināt nagus uz dīvāna, iekerties aizkaros un tos noraut. Vēl viņai reizēm sanāk uz palodzes apgāzt kādu ļepu podu un ar ļepu no žurnālu galda nomest zemē zīmuli vai pildspalvu. Kad Šēra bija mazīja, viņai nopirkām mazu spēlēmantīju – peleķu pelīti. Viņai ļoti patika ar to spēlēties. Bet tagad viņa visvairāk spēlējas ar manām manu gumijām un rokassprādzēm. Citeiz no rīta pieceļos, un uz galda manas manu gumijas vairs nav. Šēra atkal to aiznesusi! Vēl viņai patīk gulēt saulītē uz palodzes, skatīties, kā pa ielu brauc mašīnas, vērot putnus, kuri sēž kokā. Viena no kaķenes mīļākajām mantām tagad ir arī caukstošie iepirkumi maisini, kuros viņa vienmēr cēnas ielīst un pagulēt. Tikpat labi viņai patīk arī visāda lieluma kastes – galvenais, ka tajās var ielīst. Nakti Šēra guļ manā gultā pie kājām, bet pa dienu arī uz citiem dīvāniem un mīkstām, siltām segām.

Mūsu kaķenei dzimšanas diena ir 14.septembrī, māmmas vārda dienā. Šajā dienā Šērai vienmēr nopērkam kādu dāvaniņu un kaut ko garšīgu. Viņai ļoti garšo krējums, saldejums un kaķu gardumi no dzīvnieku veikala. Esmu ļoti prieķīga, ka mūsu mājās ir mīkstā, pūkainā un miļā trīskrāsu kaķenīte Šēra, kurai vārdu izdomāju es!

MARTA KARAVOJIČIKA, Balvu sākumskola, 4.a klase

Grēta

"Mani sauc Grēta (kā aktrīsi Grēta Garbo). Esmu Britu īspalvainā kaķenīte, 8.martā man palika četri mēneši, pase to var apliecināt. Nāku no Rēzeknes puses, tātad latgaliete. Mani atrada pēc sludinājuma, un

Tīgera gadu es iesāku jaunās mājās. Nemaz neraudāju un ātri iejutus. Man sapirka daudz jaunu mantu. Kā jau īstai princesei, man ir sava tronis – pelēks un pūkains kā es pati – un rozā māja, kurā noslēpjos un guļu. Māku kert peles, tiesa, tikai spēlu, divas jau ir palikušas bez astes, piedodiet!

Esmu ļoti sabiedriska un ziņķarīga. Sekoju visur līdzi un guļu blakus. Kad mājinieki ierodas mājās no saviem ikdienas darbiem, es sagaidu, un mani vajag pārņemt klēpi un saglāstīt, bet savādāk klēpi nesēžu. Ľoti dievinu kastes, maisijus, durvis, kas atvētas, viss taču ir jāiepazīst. Ja ļoti gribas redzēt, ko gatavo ēst, kāpju pa biksēm augšā un sēžu blakus, reizēm palīdzu ar savām kepām. Visvairāk spēlēju spēli "Kērāji", parasti es bēgu un mani ker, esmu ļoti ātra, pat paklājs lido pa gaisu. Uz šo spēli es pati pasaucu, un mani saprot. No rīta modinu saimnieci, pieeju pie galvas, klusi pasaucu, man taču gribas brokastīs ko garšīgu. Delikatese ir svaiga cūkgaļa, meža cūka, zaķis, māju aknu pastēte, biezpiens ar krējumu un paipalu oliņas, vaidzīji taču jāaudzē un kažokam jāspīd! Bet ūdenim un sausajai barībai ir jābūt visu laiku, es ēdu pa drusciņai, bet bieži. Vienmēr apostu un pavelku ar ļepu tuvāk to, ko ēd mani mājinieki. Labprāt palīdzu visos darbos. Nedaudz baidos no rūcosām skāņām, bet jāredz tāpat, kas tas ir. Vēl man patīk braukt ar mašīnu, ciemoties, kāpēc visur, kur vien tieku klāt, pasaulē galu galā ir jāiepazīst. Guļu arī daudz, bet tad traucēt nedrīkst, es saku 'nau', traucēt nevar, ja spēlējos, sekō vēl viens 'nau'. Tāda nu esmu, bet visi mani mīlo un bužina manu mīksto un pelēko kažoku."

DĀVIS UČĒLNIEKS, Rugāju vidusskola, 10.klase

Izstāde Lazdukalna bibliotēkā

Kaut kas jau vakaros jādara...

Irēna Tušinska

Lazdukalna bibliotēkā skatāma pensionētās feldšeres IRĒNAS SVILĀNES rokdarbu izstāde, kurā pagasta iedzīvotāji var novērtēt viņas smalkos tamborējumus, izšuvumus un adjumus.

Lazdukalna bibliotēka ir vieta, kur ne tikai smeltes grāmatās rakstītas gudrības, bet arī papriecīties par čaklo un prasmīgo kaimiņu veikumu. Bibliotekāre Ligita Kalnēja apgalvo, ka vēlas atklāt pagasta iedzīvotāju apslēptos talantus: "Mēs šos cilvēkus satiekam ikdienu, bet nezinām, ko ktrs vakaros dara. Tāpēc cenšos parādīt dažādus vietējo cilvēku vaļaspriekus." Ligita apgalvo, ka lasītāji labprāt aplūko izstādītos darbus un nereti brīnās, jo nav zinājuši par pašmāju talentiem. Izstāžu seriju Ligita aizsāka pati ar savu hobiju – antistresa krāsojamām grāmatām. Arī idejas turpmākajām šī pavasara izstādēm jau apdomātas, – apgalvo bibliotekāre. "Vasarā gan tās nerikošu, jo cilvēki gribēs atpūsties," viņa piebilst.

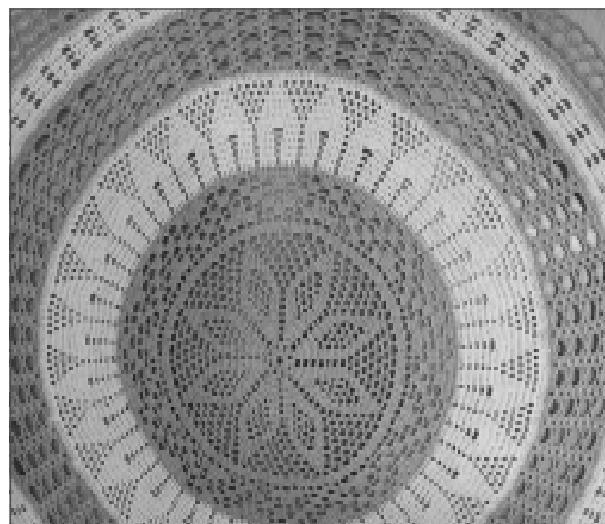
Par Irēnas Svilānes aizraušanos ar tamborēšanu un izšūšanu Ligita nojauta zinot, ka lazdukalnieci interesējas par rokdarbu žurnāliem: "Tepat – centrā – dzīvojot, zināju, ka Irēna ir rokdarbniece, bet domāju, ka viņa tikai izšūj. Nenojautu, ka viņa dara tik daudz ko – gan ada, gan izšūj, gan tamborē."

Irēna Svilāne spriež, ka garajos ziemas vakaros kaut kas jau ir jādara, un rokdarbi ir viens no veidiem, kā, pensijā esot, īsināt vakarus pie televizora vai klausoties radio. Vēlme kaut ko meistarot pašas rokām Irēnai radās pirms daudziem gadiem – vēl septiņdesmitajos, kad lielā cieņā bija mezglošana. Arī Irēna sākumā pieversās durvju aizkaru, dekoratīvu tīkliņu mezglošanai. Tagad viņai labāk patīk tamborēt, kaut gan prot arī adīt. Turklāt bijusī mediķe to visu iemācījusies pašmācības ceļā. "Tagad jau internets ir pilns, pietiek paskatīties, un var darīt visu ko," prasmju ieguvēs vietu atklāj rokdarbniece. Viņa stāsta, ka ne vecmāmiņa, ne mamma nekādus smalkus rokdarbus nepieprata, kaut gan adīt mācēja. Taču Irēnas māsa Valija Muižniece, kura dzīvo Ikšķilē, gan esot čakla adītāja. Lazdukalnieta ļoti lepojas arī ar savu Rēzeknē dzīvojošo mazmeitīnu Aigu Jermakovu, kura pabeigusi mākslas skolu un skaisti zīmē, kā arī uzvar dažādos konkursos. "Viņai ļoti labi izdodas zīmēt puķes. Man arī viņa sadāvinājusi vairākas glezniņas," lepojas vecmāmiņa. Ar rokdarbiem mazmeita nodarbojas retāk, bet mūsdienās pēc tiem jau neesot liela vajadzība. "Tagad visu ko var nopirkst. Tikai es, kā veco laiku cilvēks, to daru kopš laika gala," spriež Irēna.

Ziemā bijusī feldšere nereti laiku īsina, risinot krustvārdū mīklas vai lasot grāmatas: "Patīk Daces Judinas romāni, visi "Lats" sērijas romāni." Bet šobrīd Irēna gaida pavasari, kad varēs pievērsties vēl vienam vaļaspriekam – puķu audzēšanai.

Ne tikai grāmatas vien. Lazdukalna bibliotēka ir vieta, kuru lauku cilvēki apmeklē bieži, tādēļ bibliotekāre Ligita Kalnēja nolēma lasītājus iepazīstināt ar vietējo iedzīvotāju slēptajiem talentiem. Ligita uzskata, ka sevišķi pēdējos gados, kad dzīvojam pandēmijas ēnā, cilvēki ir attālinājušies viens no otru un nezina, ko dara kaimiņi.

Smalki tamborējumi. Bijusī mediķe apgalvo, ka brīvajos brīžos vislabprātāk klausās radio un tamborē. Pateicoties šim hobijam, viņas un tuvinieku mājās atrodama ne viena vien tamborēta sedziņa.

Mīlākās puķes – rozes. Irēna stāsta, ka šīs rozes noskatījusi uz savas gultas pārkāja. Mazmeita tās pārzīmēja, bet Irēna izšuva. Rozes esot Irēnas mīlākās puķes. Tāpēc tās zied ne tikai pensionētās feldšeres dārzā, bet, pateicoties viņas prasmīgajām rokām, uzplaukst arī uz auduma.

levērībai

Uz laiku slēdz Viļakas pontonu tiltu

Sanita Karavočička

Kopš pagājušās nedēļas uz laiku slēgt pontu tilts Viļakā, kas ved uz ezera salu. Šāds lēmums pieņemts, domājot par apmeklētāju drošību.

Viļakas pilsētas pārvaldes vadītājs Oļegs Kesks stāsta, ka pagājušonedēļ pašvaldības speciālisti apsekojuši pontonu tiltu un pieņemts lēmums to uz laiku slēgt. Iemesls tam – ledus iešana, kas pamazām sākusiies Viļakas ezerā: "Mūsu darbinieki apsekoja tiltu un konstatēja, ka vairākos posmos ledus sanesumi izveidojušies tieši zem pontonu tilta, tā radot bīstamus apstākļus. Sākumā mēģinājām problemātiskākajos posmos ledus izgriezt, taču nesekmīgi. Vietām ezerā ledus biezums vēl ir 70cm, savukārt mums nav tādu tehnisko iespēju, lai izgrieztu tik biezu ledus kārtu. Tādēļ nolēmām, ka jāizsludina tehniskais pārtraukums. Tīklīdz ledus izkusīs, uz Viļaku aicināsim firmu, kas atbildīga par tilta tehnisko stāvokli, lai novērtē situāciju un vajadzības gadījumā salabo to, kas nepieciešams. Kad tas tiks izdarīts, pontonu tilts uz ezera salu atkal varēs uzņemt apmeklētājus un tūristus."

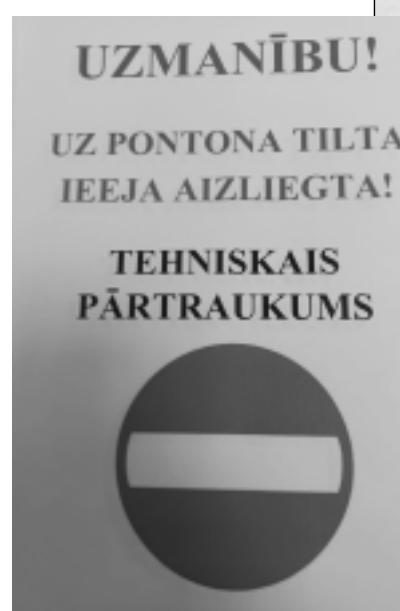

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Zemessardzē

“Tautu vienot, ne šķelt to!”

Jau otro gadu netālu no Balviem – bijušajā Stāmerienas pamatskolas ēkā – izvietots Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes 25.kaujas atbalsta bataljons, kas ir otrs Zemessardzes bataljons, kura pamatsastāvu veido profesionālā dienesta karavīri. Tajā dienesta pienākumus pilda arī 15 karavīri no Balvu novada.

Sākotnēji – 2020.gadā - Nacionālo bruņoto spēku (NBS) vadība pieņēma lēmumu 25.kaujas atbalsta bataljona sastāvā Stāmerienā izveidot kaujas atbalsta rotas lieluma vienību. Tas notika vienlaikus ar artilērijas baterijas izveidi Valmierā, kas arī atrodas 25.bataljona sastāvā. Savukārt rotas apmēriem palielinoties, 2021.gadā tika pieņemts lēmums par atsevišķa bataljona izveidi Stāmerienā. Rezultātā šobrīd 25.kaujas atbalsta bataljonā profesionālā dienesta karavīri dienesta uzdevumus veic vairākās vietās Vidzemē – bataljona štābs un pretgaisa un prettanku aizsardzības vienība atrodas Gulbenes novada Stāmerienā, bet artilērijas baterija ar pašgājēhaubīcēm – Valmierā.

Bijušajai skolas ēkai dod otru dzīvību

Jau kādā no iepriekšējām intervijām 25.kaujas atbalsta bataljona komandieris pulkvežleitnants Girts PINTĀNS uzsvēra, ka bataljona izveide nenotiek viena mēneša, pat ne gada laikā. Tāpēc bataljons Stāmerienā joprojām ir cītīgā darba procesā un ceļā uz izvirzīto mērķu sasniegšanu. To bataljona komandieris atzina arī sarunā ar laikrakstu “Vaduguns”, pastāstot, ka tā izveide, sadarbībā ar NBS un pašvaldību, bija nepieciešamība. Turklat, lemjot par šīs bruņoto spēku vienības izveidi, tika ļemts vērā arī tas, lai radītu interesi un sniegtu pienesumu arī pašvaldībai. Tādēļ tika nolemts bataljonu izvietot bijušajā Stāmerienas pamatskolā, jo līdz šim ēka bija tukša, un tās vērtība gadu

gaitā sāka zust. Savukārt šobrīd ēka ieguvusi otru dzīvību, un tajā ieguldīti valsts līdzekļi, lai ēku saglabātu, uzturētu un piemērotu bataljona vajadzībām. Tiesa, bijušās Stāmerienas pamatskolas ēka 25.kaujas atbalsta bataljonam, visticamāk, ir pagaidu mājvietu, jo ar laiku plānots pārvākties uz bataljona jauno bāzi Gulbenes novada Galgauskā. Kas turpmāk atradīsies Stāmerienas ēkā, pagaidām nav zināms. Tomēr, kā G.Pintāns šī gada sākumā atzina sarunā ar valsts aizsardzības nozares aktualitāšu portālu www.sargs.lv, ļemot vērā NBS straujo attīstības tempu un nepieciešamību pēc infrastruktūras, ēka Stāmerienā līdz šim tiks labi uzturēta un arī turpmāk var tikt izmantota militārās nozares vajadzībām.

Neļausim patriotismam kļūt nobružātam

G.Pintāns piebilst, ka, izlemtot par labu dienestam bruņotajos spēkos, tas noteikti jāpārrunā savā ģimenē. Tas arī pašsaprotami, jo visiem labi zināms teiciens, ka līdz ar pašu karavīru dienesta gaitu specifiku labi iepazīst arī viņa paši tuvākie cilvēki. Savukārt, ja šāds solis sperts, turpmākajā ikdienas dzīvē, protams, nepastāv izvēle starp dienestu bruņotajos spēkos un ģimeni, bet tās ir divas dažādas dimensijas, kurām jāvelta vienlīdz liela uzmanība un rūpes. Tikmēr jautāts, kā, viņaprāt, iedzīvotājos audzināt patriotismu uz tā fonā, kas šobrīd notiek pasaule, G.Pintāns uzsver, ka patriotismam nevajadzētu jaut kļūt par nobružātu jēdzienu. “Patriotisms nenozīmē tikai būšanu bruņotajos spēkos. Vispirms tā ir attieksme, savstarpēja atbalsta sniegšana un patriotisma parādīšana ar saviem darbiem – vai tā būtu izpalīdzīgas rokas sniegšana kaimiņam grūtā brīdī, vai, piemēram, nenovēršanās no skolēna, kurš jautā pēc palīdzības. Vislielākais, ko mēs varam darīt, ir tautu vienot, bet ne šķelt to!” nešaubās 25.kaujas atbalsta bataljona komandieris G.Pintāns.

Girts Pintāns. Zemessardzes 25.kaujas atbalsta bataljona komandieris bruņotajos spēkos ir jau kopš 18 gadiem. Lai arī savulaik infrastruktūra un ekipējums obligātājā dienestā, ar ko sākās G.Pintāna ceļš militārajā karjerā, bijā nesalīdzināmi pieticīgāks par bruņoto spēku nodrošinājumu mūsdienās, viņš jau tad stingri nolēma, ka vēlas iet tieši šo dzīves ceļu. Turpinājumā tika absolvēta Nacionālā aizsardzības akadēmija, iegūta leitnanta pakāpe un soli pa solim kāpts augšup pa dienesta kāpnēm. Jāpiebilst, ka G.Pintāns iepriekšējā dienesta vieta bija tagadējā Sauszemes spēku Mechanizētā kājnieku brigāde Ādažu novadā, kur pildīja Plānu daļas priekšnieka pienākumus. Savukārt dzimis G.Pintāns ir Cēsu novada Dzērbenes pagastā, liela daļa dzīves pavadīta Rīgā, bet viņa vecāki, kuri savstarpēji bieži runā latgaliešu valodā, nāk no Varakļānu puses.

Apgūst kaujas šaušanu

Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes 25.kaujas atbalsta bataljona profesionālā dienesta karavīriem un zemessargiem regulāri notiek arī dažādas mācības.

Dienā, kad laikraksts “Vaduguns” veidoja fotoreportāžu, karavīriem militārajā poligonā “Lāčusils” Alūksnes novadā notika kaujas šaušanas mācības tuvās distancēs. 25.kaujas atbalsta bataljona 1.prettanku vada komandieris leitnants ELĀRS TEHTS pastāstīja, ka šāda veida mācībās tiek apgūta reaģēšana uz pretinieku uguni 25 līdz 50 metru distancēs, pilnveidojot prasmes un iemājas pretinieka neutralizēšanā: “Jāteic, konkrēti šis mācību kurss ir diezgan sarežģīts. Karavīriem tas ir arī nopietns fizisks pārbaudījums ar dažādām aktivitātēm. Bez kaujas šaušanas mācībām karavīriem kursā paredzēta arī tā dēvētā ieroču nedēļa, kad karavīri gūst ieskatu darbībā ar dažādiem ieročiem, medicīnas un topogrāfijas mācības, kā arī trīs nedēļu ilga došanās mežā, kad karavīri apgūst taktiku un savstarpēju sadarbību dažādu uzdevumu izpildīšanā.”

Apgūst triecienšautenes “G-36”. Kaujas šaušanas mācībās karavīri darbojās ar Vācijas kompānijas “Heckler & Koch” 5,56 milimetru kalibra triecienšautenēm “G-36”. Kā informējusi Aizsardzības ministrija, ar “G-36” ieročiem Nacionālajos bruņotajos spēkos ir apbrūnoti regulāro spēku vienību karavīri. Pakāpeniski ar tām tiek pārapbrūnotas arī Zemessardzes vienības, nomainot triecienšautenes “AK-4”.

Elārs Tehts. Zemessardzes 25.kaujas atbalsta bataljona 1.prettanku vada komandieris leitnants E.Tehts pirms dienesta uzsākšanas Zemessardzē un mācībām Nacionālajā aizsardzības akadēmijā absolvēja Latvijas Lauksaimniecības universitāti un septiņus gadus nostrādāja civilā darbā. Vienubrīd pat bija doma doties uz Franciju Ārzemnieku leģionu, kas ir Francijas armijas sauszemes bruņoto spēku apakšvienība, nokomplektēta no brīvprātīgajiem, līdz nolēma savu nākotni saistīt ar militāro sfēru tepat – Latvijā. Jāpiebilst, ka E.Tehtam dzimtas saiknes ir Igaunijā.

Priekšoku dod armijai. 25.kaujas atbalsta bataljona profesionālā dienesta karavīrs balvenietis ATIS BUŽS jautāts, kādēļ izlēma pievienoties Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, pastāstīja, ka sākotnēji trīs gadus dienēja Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Bērziņu robežapsardzības nodaļā. Tomēr ar laiku sapratis, ka dienests armijā ir krietni interesantāks, bet ikdienu – daudzveidīgāka. A.Bužs savu izvēli nav nozēlojis nevienu dienu.

Interesenti, kuri vēlas pievienoties dienestam Zemessardzes 25.kaujas atbalsta bataljonā, aicināti sazināties ar kaprāli Agnesi Stepāni, zvanot uz tālr. nr. 27792455. Informācija par prasībām uzņemšanai NBS atrodama interneta mājaslapas www.mil.lv sadaļā “Kļūsti karavīrs”.

Izspēlē mācību scenāriju

Ko darīt, ja notiek sprādziens?

10.martā Balvu novada domes un pašvaldības vadība, pagastu pārvaldniesi, operatīvo dienestu un pašvaldības uzņēmumu pārstāvji civilās aizsardzības sēdē izspēlēja mācību scenāriju, kā kopīgiem spēkiem reaģēt situācijā, ja daudzdzīvokļu mājā Balvos notikuši sprādziens, kurā dzīvo 140 cilvēki.

Balvu novada domes un Civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, uzrunājot klātesošos, informēja, ka ir atsevišķa iedzīvotāju kategorija, kura interesējas par iespējām saņemt gāzmaskas. "Pirms administratīvi teritoriālās reformas visas gāzmaskas ir nodotas Valsts materiālajām rezervēm," viņš paskaidroja. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas komandieris Alvis Romāns pirms mācību scenārija pavešiņas uzsvēra, ka mums ir jāapzina savi resursi, iespējas un gatavība neikdienišķās situācijās – draudu un katastrofu novēršanā: "Teorētiskās civilās aizsardzības mācības nav nekas neparasts. VUGD ir iestāde, kas koordinē civilo aizsardzību valstī. Mūsu mērķis nav kaut ko mācīt, bet dzirdēt no jums, kā konkrētā gadījumā rīkosies kompetentas iestādes. Šī ir brīvā diskusija."

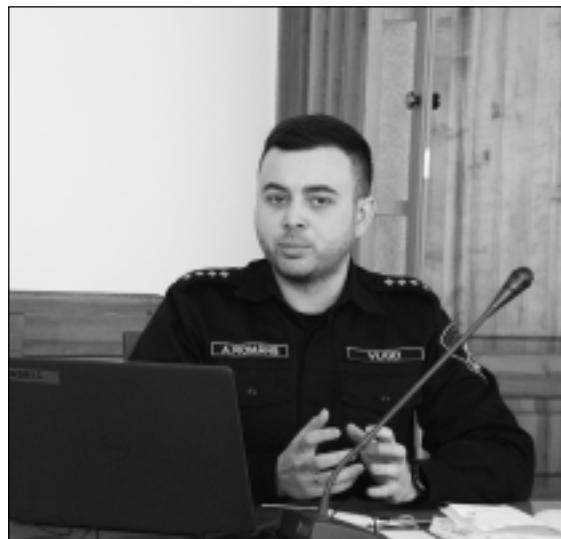
Mācību scenārijs: brīvdienās plkst. 2.08 VUGD zvanu centrs saņem informāciju no iedzīvotājiem, ka daudzdzīvokļu mājā Balvos noticis sprādziens (iespējams, gāzes eksplozijas rezultātā), kurā dzīvo 140 cilvēki. Sprādziena apkārtne stipri bojātas māju iedzīvotāju automašīnas. Uz ārstniecības iestādi nogādāti 12 cilvēki, 8 cilvēki pēc ievainojumu un brūču apstrādes no tālākas medicīniskas aprūpes atteicās (nedodas uz slimnīcu). Starp iedzīvotājiem ir sekojošas grupas: 42 mājsaimniecības, kurās ir 3 personas ar invaliditāti (ar kustības traucējumiem, ratiņkrēslos), 4 vientuļi pensionāri, 6 zīdaiņi, 2 grūtnieces. Kopā ir 8 suņi un 12 kaķi. Pie ēkas sapulcējušies 110 iedzīvotāji. 18 ēkas iedzīvotāji devušies pie radiem un draugiem. Gaisa temperatūra – 18 grādi.

Apspriežot situāciju, VUGD Balvu daļas komandieris vērsa uzmanību, ka 7.martā gāzes noplūdē Balvos cieta divi cilvēki. "Un tas ir reāls gadījums," atgādināja A.Romāns. Arī pašvaldības aģentūras "San-Tex" komunālinženieris Aivars Pugejs

Spriež par darbibām ārkārtas situācijā. Pagastu pārvaldniesi pēc tikšanās atzina, ka šī ir viela nopietnām pārdomām, piemēram, vai daudzdzīvokļu māju pagrabi ir droši, ja tos vajadzētu pārvērst par patversmēm.

atzina, ka pilsētā ir bijuši gadījumi, kad jānoslēdz gāzes padeve. Speciālisti pārrunāja, kā rikoties šādā situācijā, kā arī to, kādas darbības veiks operatīvie dienesti. Klātesošie bija vienisprāt, ka iedzīvotāji, kuri atrodas uz ielas, jānogādā siltumā, piemēram, vienā no pilsētas skolām, kas nelaimēs vietai atrodas vistuvāk. Tāpat speciālisti pārrunāja jautājumus par biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" un citu atbalsta personāla iesaisti, piemēram, nodrošināšanu ar pārtiku, higiēnas un citām nepieciešamajām precēm. Jāpiebilst, ka civilajai aizsardzībai šobrīd tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, tostarp analizējot pagrabu stāvokli, dažādu rezervju apjomu, informācijas apmaiņas operativitāti, piebraukšanu pie daudzdzīvokļu namiem, ūdensapgādi u.c.

Mudina uz ciešāku sadarbību. VUGD Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas komandieris Alvis Romāns ir pārliecīnāts, ka jābūt zināmiem rīcības algoritmīem, ko darīt ārkārtas situācijās.
Foto - E.Gabranovs

Atpūta

Prātnieks 3. kārta

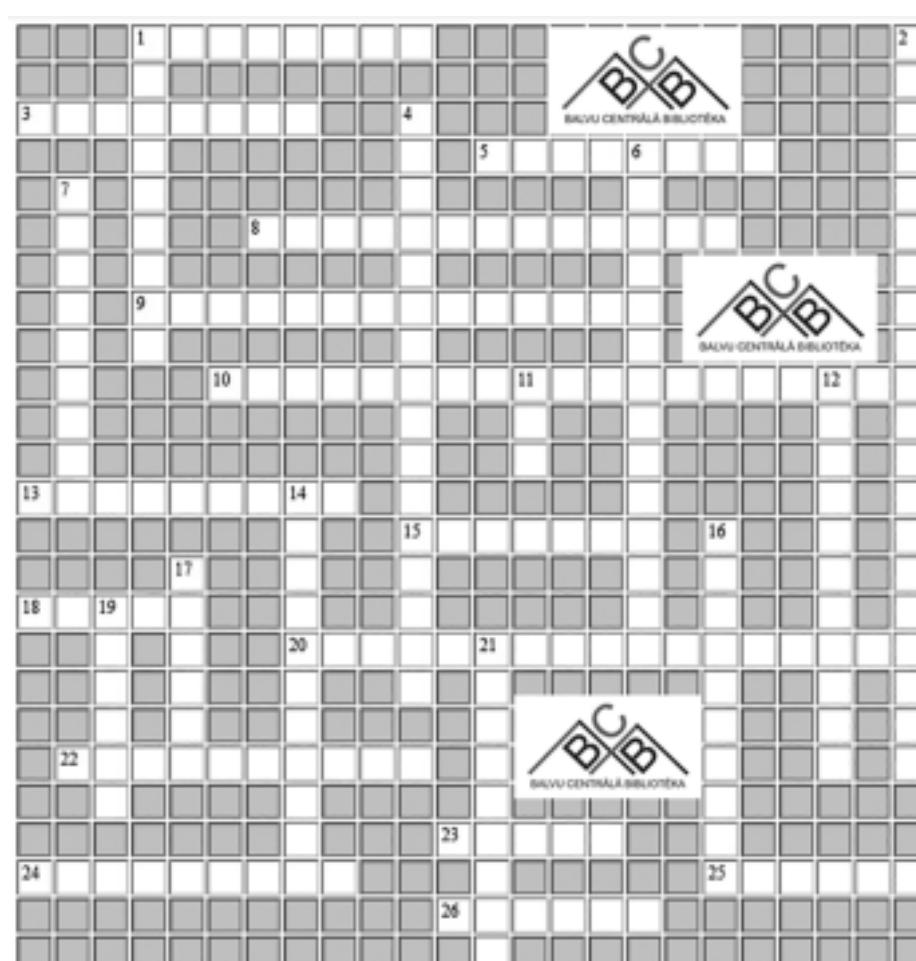
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Ierīce, kuru izmanto, lai apģērbs būtu gluds.
2. Prezidents, kurš kādreiz bija aktieris un komiķis.
4. Visiem karaviriem, uzsākot militāro dienestu, tiek piešķirtas...
6. Britu matemātikis, kurš izstrādāja datoloģijas teorijas un lika pamatus mūsdienu datoram.
7. Nedēļu ilgi austrumslāvu svētki pirms Lielā gavēna.
11. Aiviekstes labā pieteika.
12. Nesen izdotais latviešu autore Žanetes Lazdovskas debījas darbs.
14. Durbē ligzādā pamanīta ... rosība.
16. Marta mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās.
17. Krimināls grupējums, kam ir izveidojusies sava iekšēja sabiedrības struktūra un likumi.
19. Dr. Edites Evas Egeres grāmata.
21. Ziedonis jeb ...

Horizontāli

1. Pavasaros atgriežas Latvijā ligzdot.
3. Vienna no Harija Gulbja lugām.
5. Spēle ar bumbiņām uz speciāla galda.
8. Godināšanas pasākums topošajiem absolventiem.
9. Kā uzņēmējdarbības projekts saņem goda balvu "Dīzprojekta 2021"?
10. Priekšmets, kuru izmanto muzikālu skaņu iegūšanā.
13. Prāta spēja veidot izdomātus tēlus.

2. kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Sniega lāpsta. 2.Kvadrātkods. 4.Melnā ūdens tīgera gads. 5.Nabadzība. 6.Deviņdesmit četri. 7.Lūsis. 9.Melna vilka galva. 12.Elija Mozule. 13.Paaudze. 15.Tautumeitas. 18.Upite. 20.Mopsis.

Horizontāli: 3.Spelgoni. 6.Divdesmit tris. 8.Balvu gaļas kombināts. 10.Pelmeņi. 11.Trušu mednieks. 14.Alma. 16.Arno Jundze. 17.Baiba Zile. 19.Brīvības. 21.Parole. 22.Mačete. 23.Darbariks. 24.Trīdeksnis.

Pareizas atbildes

Iesūtījusi: A.Mičule, D.Zelča, I.Svilāne, Z.Pulča, V.Ločmele, I.Homko, Ľ.Baranova, Ā.Zeltkalne, J.Pošeika, A.Ruduks.

Balvu no apgāda
"Zvaigzne ABC" saņem
VIJA LOČMELE no
Lazdukalna. Pēc balvas
griezties Balvu Centrālajā
bibliotēkā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē VUGD

Kūlas dedzināšana ir bīstama un sodāma rīcība

Laikā, kad daļu no Latvijas vēl klāj sniega sega, bet citviet jau jūtams pavasaris, ugunsdzēsēji glābēji ik dienu steidzas dzēst pērnās kūlas ugunsgrēkus. Kopš 13.februāra valstī reģistrēti jau 40 kūlas ugunsgrēki.

2021.gadā kūlas ugunsgrēku skaits turpināja samazinājies – pērn dzēsts 1161 kūlas ugunsgrēks, un tas ir par 16% mazāk nekā gadu iepriekš. 2020.gadā valstī reģistrēti 1379 kūlas ugunsgrēki, kas bija par 50,2% mazāk, salīdzinot ar 2019.gadu, kad kūlas ugunsgrēku skaits bija 2769.

Kūlas dedzināšanas rezultātā pērn cietušu cilvēku nebija, bet tika iznīcinātas 17 ēkas vai būves, kā arī izdega 1008 hektāri Latvijas zemes, no kuriem 524 ha izdega VUGD Latgales reģiona brigādes pārziņas rajonā, 260 ha – VUGD Zemgales reģiona brigādes pārziņas rajonā, 99 ha – VUGD Vidzemes reģiona brigādes rajonā, 73 ha – VUGD Rīgas reģiona pārvaldes pārziņas rajonā un 51 ha – VUGD Kurzemes reģiona brigādes pārziņas rajonā.

Ko darīt, lai nepielautu kūlas degšanu?

Ministru kabineta 2016.gada 19.apriļa noteikumos Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" 6.punktā noteikts, ka ikviens personas pienākums ir nepielaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var novest pie ugunsgrēka.

Lai pavasarī neveidotatos kūla un lai samazinātu kūlas ugunsgrēku skaitu, iedzīvotājiem un pašvaldībām ir jāsakopj savi ipašumi jau rudeni – jānopļauj zāle un jāsavāc atkritumi. Teritorijas sakopšana ir jāveic sistematiski, regulāri to attīrot no degspējīgiem atkritumiem un teritoriju ap ēkām 10 metrus platā joslā attīrot no sausās zāles un nenovākto kultūraugu atliekām. Sakoptā ipašumā pavasarī neveidosies sausā zāle un nebūs iespējama tās degšana.

Ko darīt, ja deg kūla?

Situācijās, kad iedzīvotāji pamana kūlas ugunsgrēku, nekavējoties ir jāzvana uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 un jānosauc precīza adrese vai pēc iespējas precīzāk jāapraksta vieta, kur izcēlies ugunsgrēks, kā arī jānosauc sava vārds, uzvārds un telefona numurs un jāatbild uz dispečera jautājumiem.

Svarīgi ir pēc iespējas ātrāk paziņot ugunsdzēsējiem glābējiem par izcēlušos ugunsgrēku, lai viņi varētu savlaikus ierasties notikuma vietā, pirms liesmas ir izplatījušās lielā platībā un apdraud tuvumā esošās ēkas.

Vai iedzīvotājs pats var dzēst kūlas ugunsgrēku?

Ja iedzīvotājs pats vēlas uzsākt kūlas dzēšanu pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās, tad sākotnēji ieteicams ir objektīvi izvērtēt esošo situāciju un pārliecīnīties, vai dzēšanas darbi neapdraudēs iedzīvotāja veselību un dzīvību.

Degošu pērno zāli jeb kūlu var mēģināt apdzēst ar ūdeni, smiltim vai arī izmantojot koku zarus, piemēram, eglu zarus. Nav ieteicams mēģināt liesmas apdzēst, sitot un spārdot ar kājām, jo, iespējams, apavu zole var neizturēt uguns radīto karstumu, kā arī no karstuma var aizdegties drēbes. Dzēšot liesmas vai glābjoties no tām, ir jāatrodas izdegusajā pusē, aptuveni viena līdz divu metru attālumā no liesmām, lai tad, jāliesmas pēkšņi mainītu virzienu, cilvēks būtu mazāk apdraudēts. Saprodot, ka kūlas ugunsgrēka dzēšana nav droša, iedzīvotājam, lai neapdraudētu savu veselību un dzīvību, ir jāpārtrauc liesmu dzēšana un jāgaida ugunsdzēsēji drošā vietā.

Kādi sodi ir paredzēti par kūlas dedzināšanu?

Saistībā ar kūlas ugunsgrēkiem VUGD kontrolē, vai tiek ievērotas "Ugunsdrošības noteikumi" prasības, jo noteikumu 28.punktā paredzēts, ka zemes īpašniekiem (valdītājiem) jāveic nepieciešamie pasākumi, lai objekta teritorijā nenotiku kūlas vai zāles degšana. Ja konstatēts pārkāpums, tiek uzsākta administratīvā lietvedība saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu.

NORMATĪVAJOS AKTOS IR PAREDZĒTI ŠADI SODI:

- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta trešajai daļai par kūlas dedzināšanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 56 līdz 140 naudas soda vienībām (280 līdz 700 euro);
- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta otrajai daļai par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu, ja tās rezultātā izcēlies ugunsgrēks, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no 28 līdz 86 naudas soda vienībām (140 līdz 430 euro), bet juridiskajai personai – no 280 līdz 860 naudas soda vienībām (1400 līdz 4300 euro).

- atbilstoši Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 55.panta pirmajai daļai par noteikto ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no 6 līdz 56 naudas soda vienībām (30 līdz 280 euro), bet juridiskajai personai – no 56 līdz 280 naudas soda vienībām (280 – 1400 euro);

VUGD turpina sadarboties ar Lauku atbalsta dienestu, informējot par kūlas degšanas vietām. Ja ir degusi kūla, zemes īpašniekiem tiek samazināts Eiropas Savienības platību maksājums.

Gadījumā, ja iedzīvotājs pamana, ka kāda persona dedzina kūlu, tad nekavējoties ir jāzvana ugunsdzēsējiem glābējiem uz tālrungi 112, kā arī jāziņo Valsts policijai par pārkāpēju.

Izplatītākie mīti un patiesība par kūlas dedzināšanu

Sabiedrībā ir izplatīti vairāki mīti par kūlas dedzināšanu,

VUGD ATGĀDINA: kūlas dedzināšana ir aizliepta un tā apdraud cilvēku ipašumu, veselību un dzīvību, kā arī rada būtisku kaitējumu dabai, jo iznīcina vērtīgus augus, kukaiņus, sīkdzīvniekus un putnu ligzdas! **VUGD aicina iedzīvotājus sakopt teritorijas bez kūlas dedzināšanas un gadījumos, ja tomēr ir izcēlies kūlas ugunsgrēks, nekavējoties zvanīt VUGD uz tālrungi 112.**

piemēram, ka, dedzinot pērno zāli, zeme paliek augligāka un kūlas dedzināšana ir senlatviešu tradīcija, vai arī, ka tādējādi iespējams sakopt neapsaimniekotās un nesakoptās teritorijas un tas ir veids, kā cīnīties ar ērcēm. VUGD norāda, ka visi pastāvošie mīti par kūlas dedzināšanas lietderīgumu ir tikai mīti, kuri neatbilst patiesībai.

Mīts: *kūlas dedzināšanu ir iespējams kontrolierēt.*

Patiessība: vēja un citu apstākļu ietekmē degšanas virziens var mainīties, liesmas var strauji izplatīties un pārmesties uz ēkām utt. Cilvēki neapzinās, – jo garāka zāle, jo lielākas liesmas un līdz ar to nekontrolējamāks ugunsgrēks.

Mīts: *kūlas dedzināšana nenodara kaitējumu dabai.*

Patiessība: kūlas dedzināšana nodara būtisku kaitējumu dabai un tās bioloģiskajai daudzveidībai, iznīcina vērtīgus augus, kukaiņus un sīkdzīvniekus, putnu ligzdas. Vislielākais jaunums tiek nodariņs, dedzinot kūlu lielā platībā un vēlu pavasarī vai pat vasarā, kad ir pamodušies gandrīz visi dzīvnieki, izveidotas putnu ligzdas, sadētas olas. Turklat dedzinātas tiek arī putniem nozīmīgās mitrās pļavas, ezeru un upju paliennes.

Mīts: *pēc kūlas dedzināšanas zeme paliek vērtīgāka un augligāka.*

Patiessība: kūlas dedzināšana samazina sugu daudzveidību un tā vienkāršojas. Dedzināšanas rezultātā virsroku gūst dažas bieži sastopamas graudzāles ar stipru sakņu sistēmu, kas sāk dominēt agrākās sugu daudzveidības vietā. Tās rezultātā izzūd retās vai tikai dabiskiem zālājiem raksturīgās sugars, bet dedzināšana, sadegot organiskajām vielām, rada arī mēlošanas efektu, kas dabiskai pļavai nav vajadzīgs. Kā arī kūlas dedzināšanas dēļ samazinās sugu daudzveidība, kas attiecīgi mazina dabas estētisko skaistumu– dabā izzūd dažādas krāsas, smaržas un skaņas, ko rada floras un faunas daudzveidīgums.

Mīts: *dedzinot kūlu, ir iespējams cīnīties ar ērcēm.*

Patiessība: lai gan daļa ērču sadeg, taču to skaits nav liels, jo zāle vēl nav izaugusi, un lielākā daļa no ērcēm vēl nav aktīvas.

Mīts: *kūlas dedzināšana ir senlatviešu tradīcija.*

Patiessība: senajos ticējumos un lauksaimniecības aprakstos nav liecību, ka tā būtu pašmāju tradīcija. Turklat bieži tiek pat pieminēts, ka zāles pat trūcis. Latviešiem sava zemes gabals bija svēts, tas tika izmantots pilnībā un apkopots rūpīgi, līdz ar to pavasaros uz laukiem sausās zāles nebija.

Pagājuši jau

3

mēneši!

Pārliecieties, vai abonēji

Vaduguni turpmākajiem mēnešiem!

Apsveikumi

Mēs īemam debess gabaliņu zilu
Un pieiekam tam sniegpulksteni klāt,
Vēl pūpolus un smaržu pilno silu,
To visu vēlamies Tev dāvināt.
Šai apsveikumā sūtām bērzu prieku,
Ko apzeltījis plaukstošs lazdas zars
Un vēl simtūkstoš dzimtās puves nieku,
Kas Tavai sirdij prieku dāvāt var.

Sirsniģi sveicam bijušo Krišjānu skolas skolotāju
Juzefu Stepāni 80 gadu jubilejā!
Vēlam veselību un dzīvesprieku turpmākajos gados.

Austra, Līga, Līvija, Gunta, Iveta

Mūža labirintos sajūties droša,
Jo tev pašai likteņa gudribas kods,
Arī turpmāk lai dienas prieka varavīksnē spožas,
Veselību un veiksmi lai nākotne dod!

Sirsniģi sveicam **Lilitu Stāmeri** dzīves jubilejā!
Daudz, daudz baltu dienīnu vēlot,
mamma un Ainārs ar ģimeni

Dzīve ir kā samezglota dzīja,
Kuras risinājums – grūts, bet skaists,
Neskaitīsim dienas, kurās lietus lija,
Mirkļus skaistīsim, ko žēl bij projām laist.

Mīļi sveicam tēti, vectēvu **Aivaru Garo**
70 gadu jubilejā!

Tas vēl nav vecums, tie tikai ir gadi, ja iedzert var šnabi,
tad viss vēl ir labi!

Meita un visi mazbērni

Vakance

800 - 1040 EUR (bruto)

aicinām
DARBĀ
sabiedrisko attiecību speciālistu

#Gulbenē

Pienākumi:

- mājaslapas un sociālo kontu administrēšana
- preses reitū, intervju, informatīvu rakstu veidošana
- plānot, vadīt un koordinēt uzņēmuma darbību informācijas, reklāmas un sabiedrisko attiecību jautājumus
- bukletu, brošūru un citu informatīvo materiālu sagatavošana
- piedalīties uzņēmuma struktūrvienību pasažieru rīkošanā un nerīce
- veikt sabiedriskā domās aptaujas un pētījumus par uzņēmumam svarīgiem jautājumiem

Pievienojies mūsu kolektīvam

sūtot savu CV un motivācijas vēstuli uz e-pastu:
kristine.vitola@slimnicuapvieniba.lv vai iesniegt personīgi
SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" administrācijā,
Upes ielā 1, Gulbenē.

Indekss
3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokņu maksātāju apliecības Nr:
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVS - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOĪČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDZĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOĀCMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE.
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Piedāvā darbu

Uzņēmums Rugāju pagastā,
Rugājos, piedāvā darbu
SPECIALIZĒTĀ AUTOMOBILA
VADĪTĀJAM. Darba samaksa pēc
vienošanās.
Tālr. 29430409.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTEJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "Senlejas" iepērk liellopus. BIO
lopiem augstas cenas! Iespējams
avanss dzīvsvārā.
Tālr. 62003939.

SIA "SENDIJA" iepērk: *taru;
*malku; *zarus šķeldošanai.
Samaksa tūlīteja.
Tālr. 29495199.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlīteja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" IEPĒRK
Liellopus, jaunlopus,
teļus, jērus, zirgus.
Kautsvarā, dzīvsvārā paaugstinātas
cenas, apjoma piemaksas.
BIO lopiem augstākas cenas.
Tūlīteja samaksa. Svari. T. 20238990.

Pērk izcirstus mežus līdz
2000 EUR/ha. Tālr. 28282021.

Pērk malku (klučus).
Tālr. 25261140.

Pārdod

Skaldīta malka.
Cena 25 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku.
Tālr. 28700211.

Pārdod skaldītu malku (arī sausū).
Tālr. 29166439.

Rezerves plēve siltumnīcāi 3x6,
iepakojumā. Tālr. 26149550.

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un
dējējvistas. Pieteikumi pa
tālr. 29186065.

Pārdod dējējvistas.
Tālr. 22845900.

Pārdod grūsnu teli.
Tālr. 26594500.

Pārdod brūnu 3.laktācijas govi,
atnesīties marta beigās.
Tālr. 29387609.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgāju,
2,85 EUR/kg. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

Lopbarībai: kartupeļus (sēklas
izmēra), burkānus, cukurbietes
(nav salušas),
graudus (digstoši).
Tālr. 25442582.

Pārdod skapi, sekciju, trauku
skapi, 2-vietigu gultu.
Tālr. 28862910.

Pārdod svāigu cūkgāju (svilinātu),
min. daudzums 1/4 (20 kg),
3,60 EUR/kg. Bez maksas piegāde.
Tālr. 28890462.

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīlās mātes balss.
Tikai kļusa sāpe sirdi
Ilgi vēl pēc viņas saukš.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jeļenai Agafonovai un
piederīgajiem, miļo MĀMINU
pavadot mūžības ceļā.
Tirgus ielas 3.mājas
iedzīvotāji

Pēdējais sniegs:
Tie ir marta puteņi logā
Un gaistoši ziedi uz stikliem.
Tas ir balts klusums
Un miers ceļa galā... (J.Silazars)
Mūsu patiesa līdzjūtība **Aigai**
Bērzišai, TUVU CILVĒKU pavadot
mūžības ceļā.
Kafejnīcas "Velvēs" kolektīvs

Zini un izmanto

Izmaiņas licencēšanas kārtībā pārvadātājiem, kas nodarbojas ar kravas un pasažieru komercpārvadājumiem

Saskaņā ar grozījumiem Autopārvadājumu likumā, pārvadātājiem, kas nodarbojas ar kravas komercpārvadājumiem, ar šī gada 15.martu būs nepieciešama licence tikai tad, ja kravas komercpārvadājumi tiks veikti ar kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem, kuru pieļaujamā pilnā masa pārsniedz 2,5 tonnas. Līdz šim licence bija nepieciešama visiem pārvadātājiem, kas veic kravu komercpārvadājumus ar kravas transportlīdzekļiem neatkarīgi no to pilnā masas. Tāpat pasažieru pārvadājumos turpmāk varēs izmantot M1 kategorijas transportlīdzekļi bez pasažieru sēdvietu ierobežojuma. Savukārt no šī gada 21.maija pārvadātājiem, kas veiks starptautiskos kravas komercpārvadājumus, būs jāsaņem Eiropas Kopienas atļauja un Eiropas kopienas atļaujas apliecināta kopija.

Turpmāk, veicot kravas komercpārvadājumus ar kravas transportlīdzekļiem un to sastāviem ar pilno masu līdz 2,5 tonnām, vairs nevajadzēs saņemt licensi. Izmaiņas veiktas, lai tās būtu vienādas ar prasībām, kādās Eiropas Savienības regula nosaka starptautiskajiem pārvadājumiem.

Pasažieru komercpārvadājumus ar vieglo automobili varēs veikt ar M1 kategorijas transportlīdzekļi bez pasažieru sēdvietu ierobežojuma. Līdz šim komercpārvadājumus ar vieglo automobili varēja veikt ar M1 kategorijas transportlīdzekli, kam ir ne vairāk kā četras pasažieru sēdvietas.

No šā gada 21.maija pārvadātājiem, kas veiks starptautiskos kravas komercpārvadājumus, obligāti būs jāsaņem Eiropas Kopienas atļauja un Eiropas kopienas atļaujas apliecināta kopija. Autotransporta direkcija aicina pārvadātājus, kas veic starptautiskos pārvadājumus ar kravas transportlīdzekļiem ar pilno masu līdz 3,5 tonnām, dokumentus pieteikt un saņemt jau tagad, neatstājot dokumentu saņemšanu uz pēdējo brīdi.

Pārvadātājiem, kas veiks pārvadājumus tikai Latvijas teritorijā, arī turpmāk būs jāsaņem licences kartītes katram kravas transportlīdzeklim, kam pieļaujamā pilnā masa pārsniedz 2,5 tonnas, ieskaitot piekabi.

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2640